

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Служби у справах

дітей та сім'ї

виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)

Валерій ТАНЦЮРА

**ЗВІТ про роботу
Служби у справах дітей та сім'ї
виконавчого органу
Київської міської ради
Київської міської
державної адміністрації
за 2022 рік**

ЗМІСТ

1. Кадрове забезпечення Служби	3
2. Проведення профілактичних рейдів	6
3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів	7
3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей	8
3.2. Робота Київських міських центрів	9
3.3. Робота Міського центру дитини	10
4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах	17
5. Профілактична робота з дітьми	18
5.1. Діти, які перебувають у конфлікті із законом	18
5.2. Контроль за додержанням законодавства про працю неповнолітніх	19
5.3. Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей	19
5.4. Правова робота серед дітей	20
5.5. Робота підліткових клубів за місцем проживання	20
6. Оздоровлення дітей	21
7. Забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	21
7.1. Виявлення та облік дітей	21
7.2. Надання статусу	22
7.3. Усиновлення	24
7.4. Опіка, піклування	26
7.5. Прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу	28
7.6. Державні заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування міста Києва	31
7.7. Патронат	32
7.8. Захист майнових прав дітей	33
7.9. Забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа житлом	33
7.10. Державна соціальна допомога	34
8. Контроль за діяльністю районних Служб у справах дітей та сім'ї, спеціальних установ для дітей, з питань соціально-правового захисту дітей	35
9. Робота із зверненнями громадян	36
10. Сімейна політика	38
10.1. Заходи по запобіганню та протидії домашньому насильству	38
10.2. Робота щодо протидії торгівлі людьми	46
10.3. Реалізація заходів сімейної політики та підтримки сім'ї	51
10.4. Робота з багатодітними сім'ями	51

1. Кадрове забезпечення Служби

Робота з питань управління персоналом в Службі здійснюється відповідно до вимог законодавства про державну службу та трудового законодавства, визначених актами і дорученнями Президента України, Закону України «Про державну службу», антикорупційного законодавства, трудового законодавства та нормативно-правових актів України.

Положення про Службу у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), затверджене розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 07 травня 2015 року № 452 (у редакції розпорядження від 30 березня 2020 року № 534)

Структура Служби затверджена розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 18 вересня 2015 року № 917 (у редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 16 липня 2020 року № 1040). Структура Служби у справах дітей та сім'ї передбачає посаду головного спеціаліста з питань управління персоналом, який виконує функції служби управління персоналом та перебуває у безпосередньому підпорядкуванні начальника Служби.

Кількість працівників відповідно до штатного розпису - 26; з них 24 посади зайняті, 2 - вакантні;

- наразі головний спеціаліст з питань управління персоналом перебуває у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку, його обов'язки виконують головний спеціаліст юридичного сектору, Мариненко І.В., яка має вищу юридичну освіту та головний спеціаліст відділу бухгалтерського обліку та звітності Дмитренко Ю.В.;

- головний спеціаліст з питань управління персоналом, який виконує функції служби управління персоналом, перебуває у безпосередньому підпорядкуванні начальника Служби.

- відсутні випадки скорочення посад працівників служби управління персоналом. Розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 16.07.2020 року № 1040 внесено зміни до структури Служби у зв'язку зі створенням юридичного сектору.

Відсутні факти покладання на працівників служби управління персоналом / спеціаліста з питань персоналу завдань, не передбачених Типовим положенням про службу управління персоналом державного органу і таких, що не стосуються питань управління персоналом, організаційного розвитку та державної служби.

Протягом 2022 року:

підвищили рівень професійної компетентності 7 державних службовців, які займають посади категорії «Б», 3 з них навчалися за професійною програмою підвищення кваліфікації, 4 за короткостроковими програмами;

п'ятнадцять державних службовців, які займають посади категорії «В», чотири з них за довгостроковою професійною програмою.

- кількість державних службовців категорії «В», що пройшли професійне навчання - 15, з них 4 пройшли підвищення кваліфікації за професійними програмами та 11 - за короткостроковими програмами.

Організація оцінювання результатів службової діяльності державних службовців:

- кількість державних службовців категорії «Б», що пройшли оцінювання результатів службової діяльності у 2022 році – 7, за результатами якого отримано 7 позитивних оцінок;

- кількість державних службовців категорії «Б», що не підлягали оцінюванню з незалежних від них причин – 0;

- кількість державних службовців категорії «В», що пройшли оцінювання результатів службової діяльності у 2022 році - 12, за результатами якого отримано 15 позитивних оцінок;

- кількість державних службовців категорії «В», що не підлягали оцінюванню з незалежних від них причин – 5.

Розроблення проектів документів, що стосуються питань управління персоналом, трудових відносин та державної служби:

- кількість проектів документів про оформлення вступу на державну службу, її проходження та припинення – 5;

- кількість проектів документів про добір кадрів – 0;

- кількість проектів документів про обчислення стажу роботи та встановлення надбавок за вислугу років - 7;

- кількість проектів документів про присвоєння відповідних рангів державним службовцям – 1;

- кількість проектів документів щодо надання відпусток персоналу / оформлення відряджень) – 63.

Відсутні випадки порушення дисциплінарних проваджень протягом 2022 року. Протягом звітної періоду працівники Служби не притягувалися до дисциплінарної відповідальності.

Службі у справах дітей та сім'ї підпорядковані 10 комунальних установ та закладів.

Протягом 2022 року відбулось 1 призначення на посаду директора Комунальної установи «Київський міський лівобережний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді» на період дії воєнного стану без проведення конкурсу.

Діючих контрактів з керівниками установ та закладів – 3. У 2022 році конкурси не проводились, контракти з керівниками установ та закладів не укладались.

Відсутні випадки порушення вимог пункту 39 Порядку укладання контрактів з керівниками підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва.

У 2022 році за угодою сторін звільнено 2 директора (Центру соціально-психологічної реабілітації дітей, Комунальної установи «Київський міський лівобережний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді»).

Станом на 31 грудня 2022 року вакантних посад керівників підпорядкованих установ та закладів – 1.

Звільнення з посад у судовому порядку не оскаржувалось.

З метою встановлення чіткого обліку державних службовців, у Службі забезпечується порядок формування та ведення особових справ державних службовців. Заповнення особових справ на нових працівників Служби проводиться згідно з Порядком ведення та зберігання особових справ державних службовців, затвердженим наказом Національного агентства України з питань державної служби від 22 березня 2016 року № 64 (зі змінами).

Трудові книжки оформлені на всіх працівників згідно з Кодексом законів про працю України, куди в обов'язковому порядку занесені записи про прийняття на посаду, прийняття присяги державного службовця та присвоєння відповідного рангу, зі всіма наступними переміщеннями та змінами рангів. Всі відомості про рух трудових книжок фіксуються у книзі обліку трудових книжок працівників Служби. Трудові книжки та особові справи працівників зберігаються у сейфі.

Виконання обов'язків з організації роботи з питань запобігання та виявлення корупції в Службі покладено на головного спеціаліста юридичного сектору, Мариненко Інну Борисівну.

З метою запобігання та виявлення корупції і дотримання актів законодавства про державну службу, всіма працівниками Служби вчасно подані декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2021 рік, та проведений аналіз підсумків декларування. Узагальнена інформація та відповідні пропозиції щодо підсумків декларування за 2021 рік подано до виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). За результатами проведеного аналізу конфлікту інтересів не виявлено.

Серед працівників Служби у справах дітей та сім'ї відсутні особи, які притягалися до відповідальності за корупційні правопорушення.

Протягом звітного періоду керівництво Служби забезпечувало державним службовцям необхідні умови і гарантії щодо їх службової діяльності. Здійснювався антикорупційний контроль щодо кадрової роботи, фінансових питань, внутрішнього трудового розпорядку, законодавства про охорону праці. Забезпечуються вимоги закону України «Про державну службу» та інших нормативно-правових актів про

державну службу. Організаційно-розпорядчі документи ведуться згідно із встановленими законодавством нормативами. Протягом року, у визначені вищими інститутами терміни, подавалася відповідна інформація про заходи запобігання та виявлення корупції в Службі. Питання дотримання антикорупційного законодавства перебуває на постійному контролі у керівництва Служби.

2. Проведення профілактичних рейдів

З метою запобігання дитячій безпритульності та бездоглядності, зміцнення правопорядку серед дітей в м. Києві, соціального захисту дітей та підлітків, які залишилися без батьківської опіки та піклування, у місті Києві протягом 2022 року районними Службами у справах дітей та сім'ї спільно з відділами управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві було проведено 217 профілактичних рейдів «Діти вулиці», у ході яких виявлено 73 дітей.

Із загальної чисельності виявлених дітей:

- ✓ дітей дошкільного віку – 39;
 - ✓ дітей віком від 6 до 14 років – 26;
 - ✓ дітей віком від 14 до 18 років – 8;
- з них 33 учнів шкіл і профтехучилищ.

Аналізуючи місця виявлення дітей, слід зазначити, що найбільшу чисельність дітей було вилучено з сім'ї – 40, з вулиці – 30 дітей, 3 дитина була знайдена.

З дітей, який було виявлено під час рейдів 24 повернуто в сім'ю, 31 влаштовано до закладів соціального захисту, 18 влаштовано до закладів системи охорони здоров'я.

Поряд з цим, у ході рейдів постійно проводяться обстеження житлово-побутових умов проживання дітей, які опинились в складних життєвих обставинах. Так, протягом звітного періоду було здійснено 1552 виїзди у такі сім'ї.

Крім того, під час рейдів 857 батьків було попереджено про відповідальність за невиконання батьками своїх обов'язків, виявлено 2 порушення правил торгівлі спиртними напоями та тютюновими виробами, попереджено 4 посадові особи та ініційовано 4 притягнення до відповідальності посадових осіб.

Ініційовано 138 притягнення до відповідальності батьків за неналежне виконання своїх батьківських обов'язків.

Інформація про результати проведення профілактичних рейдів

Рік	Проведено рейдів	Загальна чисельність виявлених дітей	З них					За підсумками рейдів, кількість дітей			
			вилучено з вулиці, безпритульних та бездоглядних дітей	вилучено з сім'ї	вилучено з комп'ютерних клубів, розважальних залів	знайдено або підкинуто	Вживали наркотики або токсичні речовини	повернено в сім'ю	повернено до навчальних закладів	влаштовано до ЦСПР	влаштовано до лікарняних закладів
2010	277	131	55	28	37	11	-	33	24	46	28
2011	296	104	51	10	29	6	-	43	1	37	15
2012	396	98	52	23	10	1	-	26	18	12	30
2013	300	88	36	19	33	-	2	44	11	13	20
2014	314	65	28	20	16	1	0	26	2	15	22
2015	280	54	21	15	14	-	1	20	5	16	13
2016	238	47	25	17	5	-	-	7	5	16	19
2017	285	78	32	36	2	6	0	10	0	24	44
2018	303	104	47	55	0	2	0	4	0	32	68
2019	271	55	23	32	0	0	0	2	3	21	29
2020	248	53	24	21	0	1	0	14	0	15	17
2021	240	56	15	40	0	1	0	5	0	24	27
2022	217	73	30	40	0	3	0	24	0	31	18

3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів

З початком військової агресії російської федерації проти України з 24.02.2022 Службою спільно з дотичними структурними підрозділами було організовано евакуацію закладів соціального захисту дітей міста Києва, в яких перебувало 136 дітей (з них 43 статусні), на безпечні території України та за її межі.

Так, до КНП «обласний спеціалізований будинок дитини» Чернівецької області було евакуйовано 1 дитину із Київського міського центру підтримки дітей та сімей; до Закарпатської області (с. Великі Бички) – 11 дітей (з них 5 статусних дітей) з Центру соціальної підтримки дітей Дарницького району (БО «Фонд «Асперн»).

Поряд з цим, до Німеччини (м. Вуперталь) були евакуйовані Центри соціально-психологічної реабілітації дітей Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) 55 дітей (з них - 11 статусних) та 12 (з них - 3 статусних); Центр соціальної реабілітації «Ковчег» ВБГФ «Батьківська турбота» (м. Білефельд) – 15 дітей (з них – 5 статусних); БО Центр допомоги дітям «Місто щасливих дітей» (м. Кайль-на-Майні) – 20 дітей (з них - 7

статусних). До Польщі (м. Седльце) був евакуйований Центр захисту дітей «Наші діти» - 22 дітей (з них – 12 статусних).

Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) створено електронний реєстр переміщених (евакуйованих) дітей (далі- Реєстр). На кінець звітнього року в Реєстрі перебувало 1443 дитини. З них:

- 538 – завершили переміщення та повернулися до місць постійного проживання;
- 905 – продовжують перебувати в евакуації, з яких 650 дітей - за межами України (найбільше дітей переміщено(евакуйовано) в Польщу, Німеччину та Італію).

З числа дітей, які ще не повернулися з евакуації: 739 мають статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, 81 – перебувають на обліку дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, та ще 85 батьківських дітей, які влаштовані до закладів на цілодобове перебування та були евакуйовані в складі організованих груп, а також особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та діти, які упродовж 2022 року досягли повноліття.

3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей та центрі соціальної підтримки дітей та сімей

Метою функціонування Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей (далі-Центри) Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є надання комплексу соціально-психологічних, педагогічних, медичних, правових на інших видів допомоги дітям, які опинились в складних життєвих обставинах, та потребують проходження соціально-психологічної реабілітації. У підпорядкуванні Служби у справах дітей та сім'ї працює 2 таких заклади: по проспекту Червоної калини, 28-В та по вул.Полярній, 7-а.

Так, протягом 2022 року у Центрах перебували 242 дитини, прийнято протягом року 173 дитини, вибули – 125 дітей.

Причини перебування дітей, які поступили до Центру протягом року:

- ✓ Складні життєві обставини – 198;
- ✓ Залишилися поза сімейним оточенням – 32;
- ✓ Переведені з інших закладів соціального захисту дітей – 4;
- ✓ В наслідок жорстокого поводження з ними – 8;

Із загальної чисельності вихованців, які перебували у Центрі, за категоріями:

- ✓ дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 29;
- ✓ дітей, батьки яких ухиляються від виконання батьківських – 176;
- ✓ дітей з повних сімей – 54;
- ✓ дітей з неповних сімей – 141.

Із дітей, які проходили комплексну реабілітацію, 78 дітей вибуло в біологічну сім'ю, 9 дітей влаштовано під опіку, 8 дітей влаштовані до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, 1 дитину влаштовано до навчальних закладів різних рівнів акредитації, 22 дітей вибули з Центру, не пройшовши повний курс реабілітації, 4 вихованця самовільно залишали Центр.

У лютому 2022 року розпочав роботу Київський міський центр соціальної підтримки дітей та сімей. Заклад забезпечує дітей правом на виховання в умовах, наближених до сімейних, захистом і допомогою з боку держави. Метою роботи Центру є запобігання соціальному сирітству, сприяння розвитку і зміцненню сім'ї, покращення соціального благополуччя дітей та сімей з дітьми. Заклад орієнтований на роботу з дітьми від народження до чотирьох років, діти старшого віку можуть бути влаштовані у складі сімейної групи з метою збереження родинних зв'язків. У Центрі належним чином організовано медичний нагляд за станом здоров'я вихованців, що дає змогу вчасно надавати допомогу та корегувати особливості розвитку, що цього потребують. Заклад розміщено в рекреаційній зоні, територія Центру забезпечує можливість організації прогулянок та дозвілля дітей на свіжому повітрі протягом року.

Протягом лютого-грудня 2022 року до Київського міського центру соціальної підтримки дітей та сімей влаштовано 51 дитину: 25 дітей знайдені/підкинуті, 13 дітей залишені у закладах охорони здоров'я, 6 дітей відібрані у батьків у зв'язку із безпосередньою загрозою їх життю чи здоров'ю, 5 дітей за заявою батьків у зв'язку із складними життєвими обставинами, 2 дітей у зв'язку з припиненням тимчасового влаштування. 40 дітей перебувають на обліку служб у справах дітей та сім'ї як такі, що опинилися у складних життєвих обставинах, 10 дітей перебувають на обліку дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, 1 дитина не перебуває на обліку служб, питання вирішується.

За звітний період із закладу вибуло 11 дітей: 2 повернуто батькам, 4 влаштовано під опіку, 3 тимчасово влаштовано у сім'ї громадян, 2 переведено у інші заклади.

На кінець 2022 року у Центрі перебуває 17 дітей молодше 1 року, що складає 42,5% від усіх вихованців, 20 дітей від 1 до 6 років, 3 дітей старше 6 років.

Служба у справах дітей та сім'ї активно співпрацює та здійснює контроль за умовами утримання та виховання дітей закладах соціального захисту, створених недержавними організаціями, їх на території столиці функціонує 4 - БФ Фонд «Асперн», ВГБФ «Батьківська турбота», «Місто щасливих дітей», Центр захисту дітей «Наші діти» структурного осередку Німецько-польсько-українського товариства в Україні.

3.2. Робота Київського міського Правобережного та Лівобережного центрів для ВПЛ-інфікованих дітей та молоді

Основним завданням Центрів є створення умов для соціальної адаптації ВІЛ-інфікованих дітей та молоді. Крім того, центри надають психологічні, інформаційні соціально-педагогічні, соціально-медичні послуги, надають батькам методичні поради, організовують роботу груп взаємодопомоги для ВІЛ-інфікованої молоді, а також їх батьків. Центри здійснюють заходи змістовного дозвілля.

Протягом 2022 року Правобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді надано соціальні послуги 2131 особам.

Київським міським Лівобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді протягом звітного періоду надано соціальні послуги 801 особі.

3.3. Робота Міського центру дитини

Метою діяльності Міського центру дитини є реалізація державної політики у сфері розвитку сімейних форм виховання (усиновлення, опіка/піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу, патронатна сім'я) для забезпечення умов реалізації конституційного права кожної дитини на проживання в сім'ї; надання соціально-психологічної підтримки сім'ям з дітьми стосовно батьківсько-дитячих відносин, труднощів через розлучення подружжя. У зв'язку із воєнним станом в Україні, що введений 24 лютого 2022 року пов'язаного із збройною агресією російської федерації, у діяльності Міського центру дитини пріоритетом стала соціально-психологічна підтримка сімей з дітьми, які постраждали від війни, з метою стабілізації психоемоційного стану дітей та їх батьків; подолання труднощів адаптації до нових умов життя; переживання втрат, розлуки з близькими; отримання дорослими інформації щодо підтримки дитини в умовах війни; захисту прав та інтересів дітей і їх батьків.

Цільова аудиторія:

- Батьки та інші законні представники дитини;
- Діти;
- Фахівці центрів соціально-психологічної реабілітації для дітей;
- Спеціалісти районних служб у справах дітей та сім'ї м. Києва;
- Спеціалісти районних центрів соціальних служб м. Києва.

Робота Центру організовується за наступними напрямками:

- Підтримка сімейних форм виховання;
- Робота з батьками, які розлучилися чи перебувають у процесі розлучення;
- Формування та розвиток резильєнтності у клієнтів (дітей, батьків, фахівців).

Впродовж 2022 року за напрямками роботи Центру спеціалістами було надано **4605** послуги для **1856** осіб, з них – **350** дітей.

За напрямом «Підтримка сімейних форм виховання» проводилася соціально-педагогічна, психологічна робота з дітьми-сиротами, дітьми, які позбавлені батьківського виховання, усиновителями, опікунами, батьками-вихователями. Здійснювався взаємодобір дитини та сім'ї та супровід родини після прийняття дитини в сім'ю. Практичний психолог Центру залучався до навчання кандидатів в усиновителі та опікуни.

За цим напрямом було надано 1683 послуги, з них:

- психологічна діагностика – 53;
- психологічні консультації – 341;
- інформаційні консультації – 887;
- взаємодобір дитини та сім'ї – 7;
- тренінгова діяльність – 360;
- оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання – 35.

З метою влаштування дітей-сиріт та дітей, які позбавлені батьківського піклування, спеціалістами Центру здійснювалась оцінка їх потреб (вивчення соціальної історії дитини, стану психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка) для подальшого процесу взаємодобору дітей та майбутніх батьків.

Оцінка потреб, фото-, відеозйомка дітей, які перебувають у соціальних закладах і потребують влаштування у сімейні форми виховання:

№ з/п	Заклади, з якими відбувалася взаємодія в рамках влаштування дітей у сімейні форми виховання	Кількість дітей
1.	Центр допомоги дітям “Місто щасливих дітей”	4
2.	ЦСПР №1 Служби у справах дітей та сім'ї ВОКМР (КМДА)	15
3.	Центр захисту дітей «Наші діти»	6
Разом:		35

За напрямом «Підтримка сімейних форм виховання» було проведено роботу з 512 клієнтами, з них 115 дітей:

- за консультацією з різних питань щодо сімейних форм виховання звернулось 499 особи;
- оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання проводилася з 20 дітьми;
- психологічна підтримка батьків та дітей залучених у сімейні форми виховання була надана 82 особам, з них 32 дитини.

За даний період громадяни, які мають обмеження щодо виховання дитини-сироти (вік, стать, нереальні очікування, наявність проблем особистісного характеру), не звертались.

Впродовж 2022 р. не звертались особи, які за власним бажанням відмовились від виховання дитини-сироти.

Поряд з цим проводилася робота з питань підтримки усиновителів, прийомних батьків щодо виховання влаштованих у їх родини дітей, формування продуктивних батьківсько-дитячих відносин через групові форми роботи. Розпочали формувати нові групи зустрічей взаємопідтримки батьків-усиновителів та опікунів, які зможуть обмінятися досвідом у вихованні прийомних дітей між собою у формі офлайн.

За даним напрямом проводилася й певна інформаційна робота, зокрема:

- ознайомлення громадян із сімейними формами влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- інформування потенційних кандидатів у патронатні вихователі з питань особистої мотивації, особливостей влаштування дітей в сімейні форми виховання, правового статусу дітей, тощо;

Здійснювалася переадресація до інших суб'єктів громади та фахівців.

За напрямом «Робота з батьками, які розлучилися чи перебувають у процесі розлучення» фахівцями Центру проводилося індивідуальне консультування батьків, діагностика психоемоційного стану дитини, її прихильності до членів родини, сімейна медіація (вирішення сімейних конфліктів мирним шляхом).

За рік проведено роботу з 465 клієнтами, з яких 95 - діти.

Клієнтам було надано 1122 послуга, з них:

- психологічна діагностика – 111;
- психологічні консультації – 198;
- інформаційні консультації – 813.

Вивчалися потреби дітей, ресурси та проблематика сім'ї, визначали необхідний вид соціально-психологічної підтримки дитині та її батькам, рекомендації родині.

Така робота включала наступну проблематику:

- позбавлення батьківських прав батька/матері – 10;
- визначення місця проживання дитини – 22;
- встановлення графіку зустрічей з дитиною – 19;
- усунення перешкод у вихованні дитини – 16;
- участь батька/матері або інших членів родини у вихованні дитини – 23;
- зміна прізвища дитини – 2;
- виявлення ознак жорстокого поводження чи насилля над дитиною:
 - фізичне насилля – 0;
 - сексуальне насилля – 0;

- психологічне насилля – 2;
 - економічне насилля – 0;
- оцінка особистісного розвитку дитини:
- пізнавальна діяльність – 0;
 - поведінкові порушення – 0;
 - психічні розлади – 0.

Кількість дітей, з якими працювали спеціалісти Міського центру дитини за напрямом «Робота з батьками, які розлучилися чи перебувають у процесі розлучення» за запитами Служб у справах дітей та сім'ї (по районах):

Розподіл віком і з якими	Район	Загальна кількість дітей за запитами ССДС	дітей за статтю, була
		Голосіївський р-н	
	Дарницький р-н	8	
	Деснянський р-н	6	
	Дніпровський р-н	7	
	Оболонський р-н	5	
	Печерський р-н	5	
	Подільський р-н	14	
	Святошинський р-н	16	
	Солом'янський р-н	17	
	Шевченківський р-н	9	
	Регіони	3	
	Разом:	95	

проведена
робота за даним напрямом:

Вік дітей	Хлопці	Дівчата	Разом:
- від 0 до 3 років	3	4	7
- від 4 до 7 років	32	10	42
- від 8 до 11 років	16	7	23
- від 12 до 18 років	6	17	23
Разом:	57	38	95

За звітний період, спільно з громадською організацією «Центр допомоги сім'ї» було надано 12 клієнтам 71 послугу сімейної медіації з питань врегулювання спорів між батьками щодо дітей. Робота проводилась з сім'ями, які вже розлучені чи

знаходяться у процесі розлучення та мають спірні питання щодо місця проживання дітей, графіку зустрічей одного з батьків з дитиною тощо.

Проведення консультативно-діагностичної роботи за напрямом «Робота з батьками, які розлучилися чи перебувають у процесі розлучення» дещо видозмінено, а для окремих сімей припинено до завершення військового стану, у зв'язку із тим, що в умовах війни діти перебувають у нестабільному психоемоційному стані, а діагностичне втручання може призвести до травматизації нестійкої дитячої психіки, а також у зв'язку із відсутністю можливості забезпечити дотримання структури проведення роботи за даним напрямом (н-д: батьки не мають можливості привезти дитину до Центру з ряду причин; відсутність контактів одного із батьків тощо).

З перших днів війни **за напрямом «Формування та розвиток резильєнтності у клієнтів (дітей, батьків, фахівців)»** працівниками центру проводилася соціально-педагогічна робота, психологічна підтримка дітей, батьків, фахівців, які постраждали від війни, в тому числі з родинами ВПО, працівниками критичних інфраструктур м. Києва. В роботі Центру з'явилися нові соціально-психологічні практики, такі як Перша психологічна допомога Терапевтична модель «Хібукі» та інші, які включали формування навичок стабілізації й відновлення психоемоційного стану людини під час та після критичних ситуацій, подій (протоколи, техніки, моделі); формування компетентностей у батьків щодо безпечної взаємодії та спілкування з дітьми; підтримка особистих і професійних ресурсів у дорослих; інформаційну роботу, переадресацію.

В межах роботи за даним напрямом працівниками Центру було організовано наступну роботу:

1. Для прийомних батьків (усиновителів, опікунів, батьків-вихователів прийомних сімей та ДБСТ) - проведення групових та індивідуальних онлайн зустрічей і консультацій, з метою їх супроводу та підтримки під час адаптації до нових умов, спровокованих війною;
2. Для дітей та підлітків, влаштованих до сімейних форм виховання, центрів соціально-психологічної реабілітації, проведення індивідуальних консультацій та груп психологічної підтримки. Групи підтримки для дітей, батьків та вихователів соціальної сфери. В основі роботи психологів лежить програма «Діти та війна: навчання технік зцілення»;
3. Надання в офлайн режимі першої психологічної допомоги сім'ї чи дитині (в Центрі, метро, бомбосховищах, на вулиці, шелторах для ВПО тощо);
4. Надання в офлайн режимі першої психологічної допомоги колективам установ, закладів, організацій соціальної сфери та критичних інфраструктур;
5. Соціально-психологічна підтримка бійців ТРО на базі Центру (березень 2022р.).

За даним напрямом **517 клієнтам** (з них **140 дітям**) було надано **1728 послуги**:

- психологічні консультації – 347;
- інформаційні консультації – 1242;
- тренінгова діяльність – 139.

Проведення вищезазначеної роботи в Центрі відбувалися в онлайн форматі. Поряд з цим, надання психологічної допомоги сім'ям з дітьми, індивідуальні консультації, надання першої психологічної допомоги - в режимі офлайн.

Разом з тим, фахівцями Центру здійснюється інформаційно, методична та навчально-організаційна діяльність.

У рамках інформаційної та методичної діяльності проведена наступна робота:

- Систематично поповнюється інформаційна база дітей, які мають статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, зокрема, соціальна історія дитини, стан її психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка;
- Розповсюджуються інформаційні буклети для громадян, які бажають прийняти на виховання у свою сім'ю дитину-сироту;
- З метою відновлення та формування батьківського ресурсу задля підтримки ДИТИНИ в умовах війни, спільно з Департаментом суспільних комунікацій КМДА, Службою у справах дітей та сім'ї КМДА, Міським центром дитини було реалізовано інформаційно-комунікативну кампанію «Відновлення та розвиток ресурсів родини – дієва підтримка дитини!». У рамках означеної кампанії було проведено майстер-класи для батьків, практично-мотиваційні заходи для дітей. Аби навчити дбати про психологічну рівновагу якомога більше киян та внутрішньо переміщених осіб, заходи транслювали у новинах ТРК «Київ». Поради для батьків було висвітлено у газеті «Вечірній Київ», також було розроблено практичними психологами Центру буклети «Втрати й розлуки: як допомогти дитині їх пережити», «Стрес від війни: допомога батькам і дітям» - розповсюджується між жителями громади м. Києва.
- Інформація про діяльність Міського центру дитини розміщена в електронній мережі Internet. Зокрема, Міський центр дитини має свій сайт за електронною адресою: <http://mcd.org.ua/> та сторінку в міжнародній соціальній мережі Facebook за посиланням: <https://www.facebook.com/mcd.org.ua>.

За 2022 рік Центром було організовано наступні навчально-організаційні заходи:

1. Продовжується співпраця Міського центру дитини з районними ССДС та ЦСС щодо роботи із дітьми та родинами, які потребують соціально-психологічної підтримки.
2. Продовжується співпраця з благодійними та громадськими організаціями з метою реалізації спільних завдань щодо захисту прав дітей: «Наші діти», «Місто щасливих дітей», «Ковчег», Альянс «Україна без сиріт», «Happy home».
3. Проводяться інтервізійні зустрічі волонтерів-сімейних медіаторів (зустріч спеціалістів для допомоги один одному та обміну досвідом з метою підвищення своєї майстерності).
4. Продовжується робота волонтерського проекту щодо надання послуги сімейної медіації для населення міста Києва. Роботу адаптовано до умов воєнного стану. У більшості випадків наразі послуга надається дистанційно.
5. В умовах воєнного стану співробітники активно підвищують кваліфікацію шляхом участі у профільних онлайн-тренінгах та вебінарах. Підготовка фахівців до роботи в нових умовах є на сьогодні є однією із пріоритетних.
6. В умовах воєнного стану роботу Міського центру дитини було адаптовано для зручної та ефективної взаємодії з клієнтами. Зокрема, налагоджено дистанційну роботу щодо забезпечення документообігу, розроблено механізм дистанційного консультування дорослих осіб.
7. Спеціалістами Міського центру дитини дистанційно та очно проводиться групова та індивідуальна робота щодо супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Впродовж року напрацьовано нові бачення, підходи до взаємодії з районними службами у справах дітей та сім'ї, центрами соціальних служб, клієнтами. Напрацьовано ряд змін до концепції роботи Центру, з'явилися нові процедури та алгоритми роботи за напрямками. Напрацювання уже мають місце в практичній роботі фахівців Центру. Деякі потребують доопрацювання та розпочнуть впроваджуватися уже в наступному році, зокрема – напрям роботи «Відновлення батьківсько-дитячих стосунків», який передбачає:

- Психологічне консультування батьків та дітей;
- Діагностика психоемоційного стану дитини;
- Соціально-педагогічна робота щодо відновлення, формування здорових стосунків між дітьми та батьками;
- Формування батьківських компетентностей;
- Сімейна медіація - вирішення батьківсько-дитячих конфліктів мирним шляхом.

4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах

Значна частина сімей мешканців столиці продовжує потребувати соціально-психологічної допомоги через проблеми, які виникають між членами сім'ї, або між сім'єю та її зовнішнім оточенням. Військова агресія російської федерації в Україні поглибила кризу, а також спричинила нові проблеми: сім'ї, які отримали досвід перебування в окупації, втрати членів сім'ї, внутрішнє переміщення із зони бойових дій, перебування близьких у зоні бойових дій тощо. Нові виклики потребували від спеціалістів соціальної сфери внутрішньої мобілізації ресурсі для того, щоб продовжити допомагати іншим та професійно виконувати свої обов'язки. Попри збройну агресію Росії проти України, працівники районних та міської служб у справах дітей спільно із спеціалістами, залученими до виконання заходів програми «Діти.Сім'я.Столиця на 2022-2024 роки», активно працювали щодо виявлення дітей та сімей, які потребують допомоги та захисту, пошуку оптимальних ресурсів для надання таким дітям та їх сім'ям різних видів допомоги (гуманітарної, соціальної, психологічної).

Протягом 2022 року на обліку в районних Службах у справах дітей та сім'ї перебували 2041 дитина, яка опинилась у складних життєвих обставинах, з них через наступні причини:

- ✓ батьки або особи, що їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків – 599 дітей,
- ✓ зазнали насильства в сім'ї – 1417 дітей, в тому числі, постраждали від воєнних дій,
- ✓ систематично самовільно залишають місце постійного проживання – 6 дітей,
- ✓ діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, - переселенці із зони АТО – 18;
- ✓ постраждали від найгірших форм праці - 1.

З метою покращення ситуації у сім'ї, відновлення її виховних функцій, за звітний період Службами у справах дітей та сім'ї здійснено 1662 виїзди у сім'ї дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. За результатами вивчення ситуацій, які склалися у цих сім'ях, до Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлено 289 клопотань про необхідність організації соціального супроводу.

У разі, коли батьки свідомо ухиляються від виконання своїх батьківських обов'язків, Службами у справах дітей та сім'ї перед органами внутрішніх справ порушується клопотання про притягнення цих батьків до адміністративної відповідальності (ст.184 КпАП).

Так, за звітний період до органів внутрішніх справ Службами у справах дітей та сім'ї було направлено 384 таких клопотання, 102 з них задоволено. У випадках, коли дії

батьків відносно дитини носять небезпечний характер, Служби у справах дітей та сім'ї порушують перед правоохоронними органами клопотання про притягнення батьків до кримінальної відповідальності за злочин, передбачений ст.166 Кримінального кодексу України. За 2022 рік було порушено 3 таких клопотання.

За 2022 рік до судів було подано 92 позови про позбавлення батьків батьківських прав та 8 про відібрання дітей у батьків без позбавлення їх батьківських прав. Задоволено позовів про позбавлення батьківських прав – 46 та 6 позовів про відібрання без позбавлення.

Із загальної чисельності дітей, які внаслідок винесення судових рішень стали позбавленими батьківського піклування:

- ✓ влаштовані в постійну форму влаштування (усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу) – 43 дітей,
- ✓ перебувають у Центрах соціальної реабілітації дітей – 37,
- ✓ влаштовані за тимчасовими заявами в сім'ю - 9 дітей.

Протягом звітнього періоду Службами у справах дітей та сім'ї було виявлено та взято на облік 489 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, знято з даного обліку 361 дитину з наступних причин:

- ✓ покращення ситуації в сім'ї – 107 дітей,
- ✓ через позбавлення батьків батьківських прав, відібрання – 84 дитини,
- ✓ переїзд сім'ї на інше місце проживання – 50 дітей,
- ✓ досягнення дітьми повноліття – 88 дітей,
- ✓ смерть батьків – 14 дітей,
- ✓ взяття батьків під варту – 4,
- ✓ з інших причин – 15 дітей.

5. Профілактична робота з дітьми

5.1 Діти, які перебувають у конфлікті з законом

Служби у справах дітей та сім'ї є одним з важливих суб'єктів, які відповідають за формування та реалізацію політики у сфері захисту дитинства. Одним з завдань, покладених на Служби, є робота з профілактики правопорушень у дитячому середовищі, що, зокрема, передбачено законом України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей».

Враховуючи складність і багатогранність дитячої злочинності, для запровадження дієвого механізму профілактики цього явища на рівні територіальної громади необхідний чіткий механізм співпраці дотичних суб'єктів на різних рівнях профілактики. Враховуючи функціональні обов'язки, які покладені у відповідності до законодавства на працівників служб у справах дітей та сім'ї в частині профілактики

дитячої злочинності, на сьогоднішній день працівники міської та районних в місті Києві служб у справах дітей та сім'ї в більшій мірі працюють в межах своєї компетенції на вторинному та третинному рівнях, тобто з дітьми, які перебувають на обліку у органах пробації, а також на профілактичному обліку районних у м. Києві відділів ювенальної превенції.

Протягом 2022 року Службами у справах дітей та сім'ї з категорією дітей, які перебувають у конфлікті з законом, проведено наступні заходи:

- ✓ профілактично-інформаційні бесіди з дітьми – 110;
- ✓ бесіди профілактичного змісту з батьками – 88;

Протягом звітної періоду представниками Служб у справах дітей та сім'ї взято участь у судових засіданнях по розгляду кримінальних справ щодо неповнолітніх 301 разів.

5.2 Контроль за додержанням законодавства про працю неповнолітніх

Протягом 2022 року Службами у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій не було проведено перевірки підприємств/організацій з питань додержанням законодавства про працю дітей. Перевірок умов праці дітей здійснено не було.

Враховуючи відсутність чіткої правової визначеності компетенції Служби в частині здійснення перевірок підприємств щодо праці дітей, що часто у практичній роботі призводить до того, що представників Служби просто не допускають на перевірку, посилаючись на те, що Служба у справах дітей та сім'ї не входить згідно законодавства України до структур та відомств, які мають право здійснювати відповідні перевірки. Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доведено цю інформацію до профільного Департаменту Мінсоцполітики, для розгляду даного питання на національному рівні компетентних суб'єктів. Проте, питання досі залишається не врегульованим.

5.3 Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей

Значна увага в роботі Служб у справах дітей та сім'ї приділяється профілактиці правопорушень, шкідливих звичок в підлітковому середовищі, а також питанню правової освіти серед дітей.

Так, за звітний період, з метою профілактики правопорушень, шкідливих звичок серед дітей та правової освіти з ними, проведено 1735 заходів.

Ефективність навчання дітей, отримання ними стійких знань та навичок у будь-якій сфері суспільних відносин є значно вищою, при використанні інтерактивного навчання, тренінгів. Тому на сьогоднішній день завдання Служби провести навчання спеціалістів по засвоєнню цих форм та методів роботи з подальшою імплементацією здобутих знань по роботі з дітьми в рамках правової просвіти. Також актуальною є ситуація щодо залучення службами до проведення цих заходів фахівців неурядового сектору.

5.4 Правова робота серед дітей

Питання правової освіти дітей, є одним з важливих напрямків роботи Служб у справах дітей та сім'ї. Для формування цілісної системи захисту прав дітей, важливим компонентом є обізнаність самих дітей, зокрема, з нормами Конвенції ООН про права дитини, інших документів, що покликані захищати права дітей.

Дитинство – стадія життєвого циклу людини, на який продовжується становлення організму, розвиток його найбільш важливих функцій, найбільш активно здійснюється соціалізація індивіда, яка включає засвоєння певної системи знань, норм і цінностей, оволодіння соціальною роллю, що дозволяє дитині формуватися та функціонувати як повноцінний член суспільства, цілісна особистість.

Однією з площадок на рівні територіальної громади, де реалізуються заходи правової освіти дітей, є клуби за місцем проживання. В цих закладах проводяться заходи з профілактики правопорушень та правової освіти дітей, які в більшій мірі охоплюють дітей уразливих категорій. Так, за звітний період, з метою профілактики правопорушень проведено 1735 заходів, з правової освіти - 316.

5.5 Робота підліткових клубів за місцем проживання

Клуби за місцем проживання є дуже важливим осередком на рівні громади, який дає можливість доступної, соціально-корисної зайнятості дітей. Служби у справах дітей та сім'ї перебувають у тісній взаємодії з адміністрацією цих закладів, відбувається постійний обмін інформацією, спільні навчання, залучення дітей уразливих категорій до участі в гуртковій роботі, тощо. Виховна робота в підліткових клубах за місцем проживання спрямована на формування вмінь та навичок за інтересами, забезпечення потреб дітей у творчій самореалізації та інтелектуальному, духовному і фізичному розвитку, підготовку до активної професійної та громадської діяльності, створення умов для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я дітей.

З звітний період у місті Києві функціонувало 196 клубів за місцем проживання, які охопили різними заходами 16862 дитина, з них: дітей-сиріт та дітей, позбавлених

батьківського піклування – 58, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах – 28.

6. Оздоровлення дітей

Не зважаючи на виклики, спричинені війною в Україні, діти пільгових категорій отримали змогу відпочити від сирен та вибухів у більш безпечних регіонах України. Так, влітку 2022 року 90 дітей пільгових категорій були оздоровлені у ДЗСТ ЛОК «Верховина» (Івано-Франківська область, смт Верховина), оздоровлення відбувалось у 2 зміни, тривалістю 21 день кожна, а також 100 дітей були оздоровлені у КС «Карпати» (Закарпатська область с.Карпати), також дві зміни тривалістю по 21 кожна.

З 190 дітей: 109 дітей-сиріт або позбавлених батьківського піклування, 46 дітей, які потрапили у складні життєві обставини, дітей з багатодітних сімей - 21 та 13 внутрішньо-переміщених дітей.

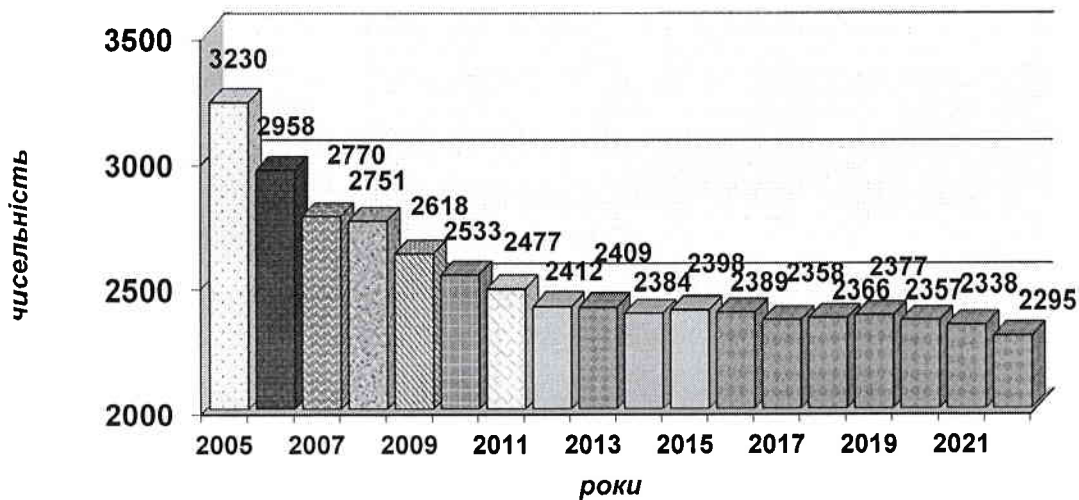
Усього на проведення оздоровлення та відпочинку дітей було витрачено 3 049,2 тис.грн.

7. Забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

7.1 Виявлення та облік дітей

На кінець 2022 року на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї перебувало 2295 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них - 1011 дітей (44%) мають статус дитини-сироти, а 1284 – позбавлені батьківського піклування.

Чисельність дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, які перебували на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї м. Києва

У 2022 році виявлено та поставлено на первинний облік 291 дитину. Це на 3 більше, ніж за попередній рік (2018 рік– 379, 2019 рік – 382, 2020 рік – 352, 2021 рік - 382).

Найбільше дітей взято на облік у Святошинському (56 дітей) та Деснянському районах (50 дітей).

Однією з основних причин соціального посиротіння дітей залишається позбавлення батьків батьківських прав та смерть батьків.

У 2022 році 30 дітей взяті на первинний облік та отримали статус, позбавлених батьківського піклування, у зв'язку з відмовою батьків забрати з пологового будинку (2018 – 50, 2019 – 40, 2020 – 34, 2021-40). Районними службами вжито всіх заходів для того, щоб ці діти якомога раніше були передані на виховання в сім'ї громадян. Так, на кінець звітнього року 5 дітей усиновлено, 9 дітей передано під опіку, 4 дитини тимчасово влаштовано в сім'ї родичів/знайомих. В будинках дитина на кінець року перебувало 12 дітей, з яких відносно 5 дітей

вже розглядаються питання влаштування в сімейні форми.

7.2. Надання статусу

У 2022 році в м. Києві набули статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування 336 дітей (2021 – 381, 2020 -343, 2019 рік – 376, 2018 рік – 378, 2017 рік – 340). Ще 36 дітей на кінець звітнього року потребувала встановлення правового статусу. З них відносно:

- 4 дітей - підготовлено проекти розпоряджень про надання статусу;
- 30 дітей - справи про позбавлення батьків батьківських прав готувалися або ж перебували на розгляді в судах;

- 2 дітей – розглядалося питання про доцільність повернення на виховання батькам.

44% дітей, які з різних причин набули статусу, проживали та виховувалися в сім'ях одиноких матерів (2021 – 45%).

У 2022 році районними службами у справах дітей та сім'ї продовжено роботу по наповненню Державного електронного реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На кожную дитину, яка у 2022 році поставлена на первинний облік, створено електронну обліково-статистичну картку, до якої внесено необхідну інформацію. В разі необхідності районними спеціалістами вносяться зміни та доповнення до обліково-статистичних карток дітей даної категорії. Протягом звітного року ССДС КМДА постійно проводився моніторинг бази ЄІАС «Діти», результати моніторингу та методичні рекомендації щодо ведення електронного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, направлялися в районні служби. Дане

питання обговорювалося на нарадах з начальниками та відповідальними спеціалістами районних служб у справах дітей та сім'ї.

7.3. Усиновлення

Облік дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення в службі у справах дітей та сім'ї ведеться відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 № 905 "Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей".

На місцевому обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї міста Києва на кінець звітного року перебуває 376 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають правові підстави для усиновлення. Це становить 16% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї.

З них 172 дітей мають братів та сестер, 56 – діти з інвалідністю. З 394 дітей, які можуть бути усиновлені, 264 дітей (70%) на даний час влаштовані до сімейних форм виховання.

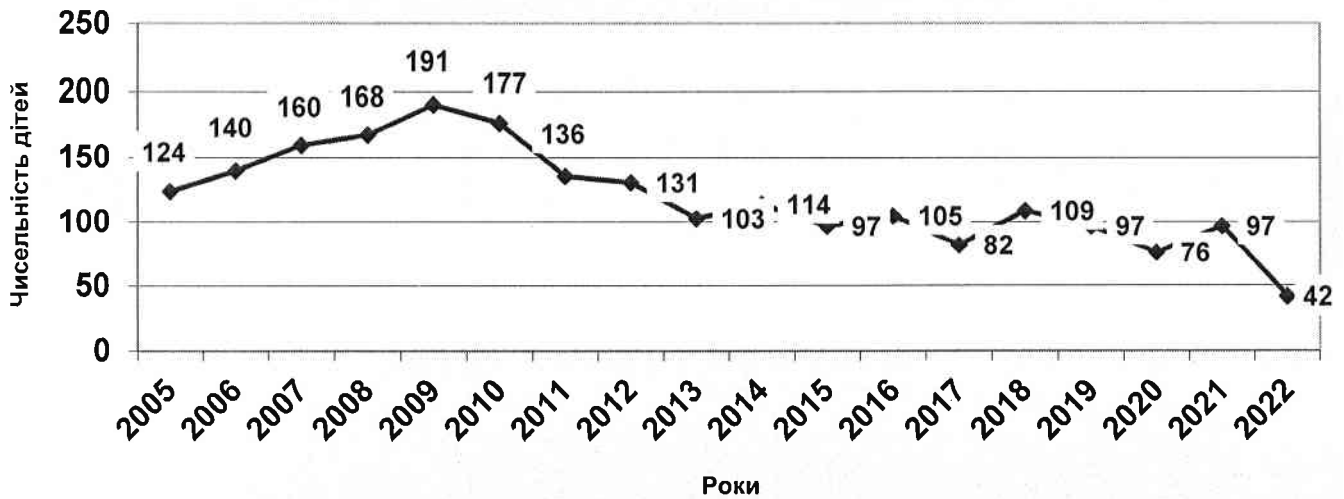
У 2022 році для взяття на регіональний облік районними службами передано 36 анкет дітей, які можуть бути усиновлені (у 2021 – 121 анкета).

Протягом звітного року скасування усиновлення не було.

Станом на 30.12.2022 року 118 подружніх пар та одиноких осіб продовжували перебувати на обліку в службах у справах дітей та сім'ї. 93% кандидатів в усиновлювачі виявляють бажання усиновити дітей віком від народження до 10 років. Служби разом з Міським центром дитини проводили відповідну роботу з кандидатами щодо взаємодобору дітей.

Міською та районними службами постійно вживаються заходи щодо активізації національного усиновлення. З числа дітей, які перебували на місцевому обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї м. Києва, у 2022 році усиновлено 42 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них: 34 – громадянами України, 8 – іноземними громадянами.

Усиновлення дітей, які перебували на місцевому обліку

Слід відмітити, що в м. Києві національне усиновлення значно переважає міждержавне.

2019 рік – національне – 88%, міждержавне – 12%

2020 рік – національне – 76%, міждержавне – 24%

2021 рік – національне – 84%, міждержавне – 16%

2022 рік – національне – 81%, міждержавне – 19%

Усиновлення дітей, які перебували на місцевому обліку (в розрізі національного та міждержавного)

За рішеннями районних судів міста Києва усиновлено 40 дітей, з них громадянами України – 32, іноземними громадянами – 8.

В розрізі віку за рішеннями районних судів м. Києва усиновлено :

- національне усиновлення – від 0 до 6 років – 30 дітей;
 від 6 до 18 років – 2 дітей;
- іноземне усиновлення – від 0 до 6 років – 2 дитини;
 від 6 до 18 років – 6 дітей.

У 2022 році українськими громадянами усиновлено 2 пари рідних між собою дітей; іноземними громадянами 3 пари рідних між собою дітей.

На кінець року на обліку в районних службах у справах дітей та сім’ї перебуває 1575 усиновлених дітей (у 2021 році – 1575). Відповідно до вимог законодавства спеціалістами здійснювався нагляд за умовами їх проживання та виховання. Так, у 2022 році відповідно до складених графіків спеціалісти служб відвідали 527 родин. Фактів порушення прав дітей не виявлено. Відносно 157 дітей усиновлювачами оформлено соціальну допомогу при усиновленні.

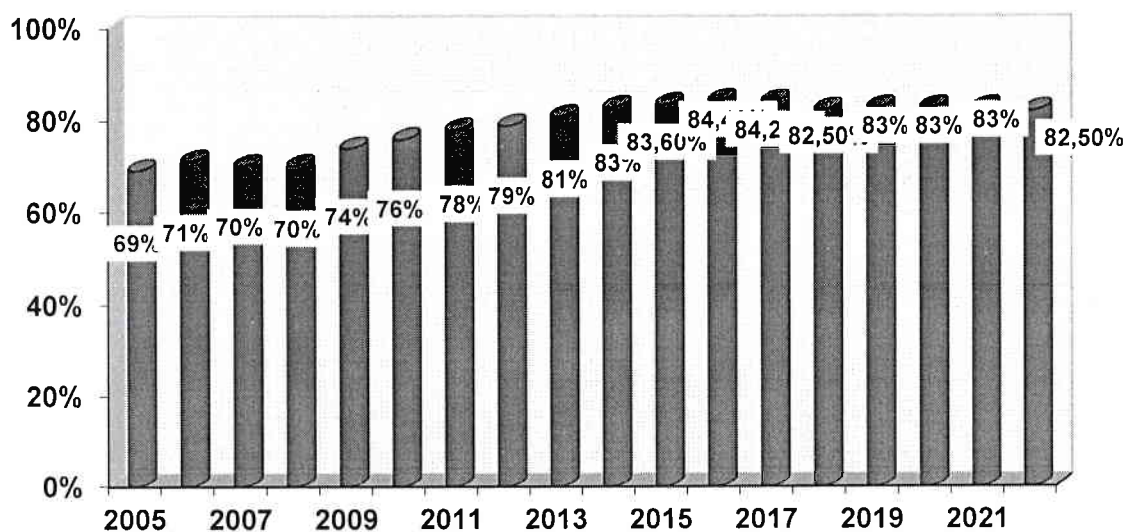
7.4. Опіка, піклування

В сім’ях опікунів/піклувальників на кінець 2022 року виховувалося 1893 дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (2018 – 1953, 2019 – 1963, 2020 – 1961, 2021- 1944). Діти, які перебувають під опікою/піклуванням становлять 82,5% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку.

Протягом звітного року органами опіки та піклування прийнято 294 рішення щодо встановлення опіки чи піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування (у 2021 році – 307). З числа дітей, які перебували під опікою, протягом року 23 дітей було усиновлено (у 2021 – 40), ще 7 дітей, які виховувалися в сім’ях опікунів, повернуті на виховання батькам (у 2021 році – 8).

Переважає більшість дітей перебуває під опікою чи піклуванням у сім’ях родичів. Так, з 1566 опікунів/піклувальників – 1435 осіб (91%) перебувають з підопічними в родинних стосунках.

Відсоток дітей, які виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників

Районними службами у справах дітей та сім'ї здійснюється контроль щодо виконання опікунами/ піклувальниками їх обов'язків. Дані питання виносилися на розгляд комісій з питань захисту прав дитини. За звітний період один опікун був звільнений за неналежне виконання своїх.

З врахуванням дітей, які виховуються в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, на кінець звітного року в сімейних формах виховання перебувало 2125 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Це становить 92,6% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку в місті Києві. В порівнянні з 2021 роком даний показник зменшився на 1%.

Влаштування до сімейних форм виховання в розрізі районів:

райони	Всього дітей на обліку	З них в сімейних формах	%в сімейних формахвиховання
Голосіївський	171	160	94
Дарницький	300	288	96
Деснянський	334	311	93
Дніпровський	394	361	92
Оболонський	223	209	94
Печерський	69	55	80
Подільський	168	151	90
Святошинський	258	241	93
Солом'янський	219	205	94

Шевченківський	159	144	91
м. Київ	2295	2125	92,60%

У 2022 році продовжив своє функціонування приватний заклад соціального захисту «Малий груповий будинок «Хеппі хоум». У закладів умовах максимально наближених до сімейних проживає та виховується 6 дітей з інвалідністю. До цього всі вони перебували в інституційному закладі, а саме у будинку дитини.

Поза сімейними формами виховання на кінець звітної року перебувало 170 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них:

- 39 - навчаються в ПТУ, коледжах, ВУЗах (*діти старше 16 років*);
- 17 - перебувають в будинках інвалідів (Мінсоцполітики) (*усі діти з інвалідністю*);
- 9 - перебувають в закладах освіти (МОН)
- 30 - перебувають в будинках дитини (МОЗ) (*з них 12 дітей з інвалідністю*)
- 6 – малий груповий будинок (*усі діти з інвалідністю*);
- 2 - перебуває у розшуку;
- 1 – в СІЗО;

- 66 - влаштовано до тимчасових форм. З них 16 дітей перебувають в сім'ях родичів та знайомих і 50 дітей влаштовано до центрів соціально-психологічної реабілітації. На даний час службами проводиться робота щодо влаштування дітей до сімейних форм виховання.

З числа дітей, які потребували влаштування в сімейні форми виховання, районними службами у справах дітей та сім'ї постійно проводиться робота щодо пошуку потенційних кандидатів та робота з кандидатами в сімейні форми виховання, які вже перебувають на обліку. Так, на кінець року відносно:

- 4 дітей в судах розглядалися заяви про усиновлення;
- 16 дітей родичі готували документи для встановлення опіки/піклування;
- 10 дітей відбувалося встановлення контакту з потенційними кандидатами в сімейні форми виховання.

Таким чином, 30 дітей були в процесі вирішення питання влаштування в сімейні форми виховання. Ще 36 дітей мають тяжкі форми інвалідності.

7.5. Прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу

Функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу регулюються Положенням про прийомну сім'ю, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 565 та Положенням про дитячий будинок сімейного типу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 564.

Однією з умов прийняття рішення про створення прийомної сім'ї та дитячого будинку сімейного типу є підготовка прийомних батьків, батьків-вихователів через проходження тренінгових занять. Основним завданням такої підготовки, яку здійснює Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, є активізація досвіду, набуття навичок у вихованні дітей, якими мають володіти потенційні прийомні батьки та батьки-вихователі.

За звітний період Київським міським центром соціальних служб організовано 23 курси навчання для 331 особи, з них:

✓ завершено 12 курсів (185 осіб) для усиновлювачів, продовжується навчання 1 курсу (17 осіб);

✓ завершено 9 курсів (111 осіб) для кандидатів в опікуни, прийомні батьки та батьки-вихователів, продовжується навчання 1 курсу (18 осіб).

Протягом звітного періоду проведено 7 тренінгів з підвищення виховного потенціалу для прийомних батьків та батьків-вихователів, опікунів, усиновителів якими охоплено 32 особи.

Було здійснено 188 відвідувань за місцем проживання 292 учасників навчання, із них 104 подружніх пари та 84 особи.

Спеціалістами заходів «Центр розвитку сімейних форм виховання, патронату та наставництва» проведено 368 груповий заходів для 1 642 учасників. Надано 8 366 групові послуги.

Проведено 1 навчання для 18 кандидатів в наставники, з них 2 спеціаліста ГО «ЛайтХауз».

Продовжено кінотерапію для підлітків вихованців ДБСТ м. Києва.

Службами не допускаються випадки безпідставного роз'єднання братів та сестер при влаштуванні дітей в різні форми сімейного виховання. Кожна ситуація про доцільність роз'єднання братів та сестер розглядається на Комісії з питань захисту прав дитини органом опіки та піклування. При винесенні питання про доцільність роз'єднання службою у справах дітей та сім'ї готується відповідний висновок, в якому зазначаються причини надання та всі вичерпні заходи, які були вжиті для забезпечення спільного проживання братів та сестер.

Випадки порушення прав дітей на спілкування з батьками, які не позбавлені батьківських прав, відсутні.

Станом на 31.12.2022 в місті Києві функціонувало 26 прийомних сімей, до яких розміщено 49 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування і 31 дитячий будинок сімейного типу, де виховувалося 213 дітей даної категорії.

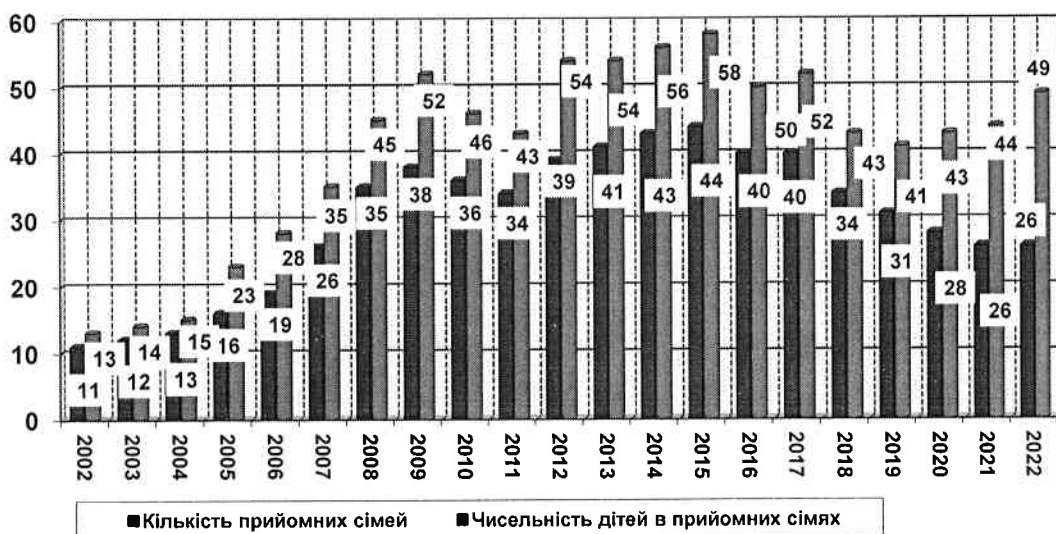
Протягом звітного періоду створено одну нову прийомну сім'ю в Подільському районі. Один дитячий будинок сімейного типу в Солом'янському районі переведено в статус прийомної сім'ї. Закрито 2 прийомні сім'ї. З них: 1 — досягнення прийомною дитиною повноліття, 1 — закінчення навчання.

Загалом до прийомних сімей у 2022 році влаштовано на виховання та спільне проживання 8 дітей (з них четверо дітей перейшли з ДБСТ), а до ДБСТ — 8 дітей. Загальна чисельність нововлаштованих дітей до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу складає 12 дітей (2021 — 50 дітей, 2020 — 40 дітей, 2019 — 38 дітей, 2018 — 33 дітей, 2017 — 37 дітей, 2016 — 33 дітей).

Кількість прийомних сімей у розрізі районів:

- Голосіївський район — 0;
- Дарницький район — 6 сімей, в яких виховується 8 дітей;
- Деснянський район — 6 сімей, в яких виховується 12 дітей;
- Дніпровський район — 3 сім'ї, в яких виховується 6 дітей;
- Оболонський район — 2 сім'ї, в яких виховується 3 дітей;
- Подільський район — 4 сім'ї, в яких виховується 9 дітей;
- Печерський район — 0;
- Солом'янський район — 1 сім'я, в якій виховується 4 дітей;
- Святошинський район — 1 сім'я, в якій виховується 2 дітей;
- Шевченківський район — 3 сім'ї, в яких виховується 5 дітей.

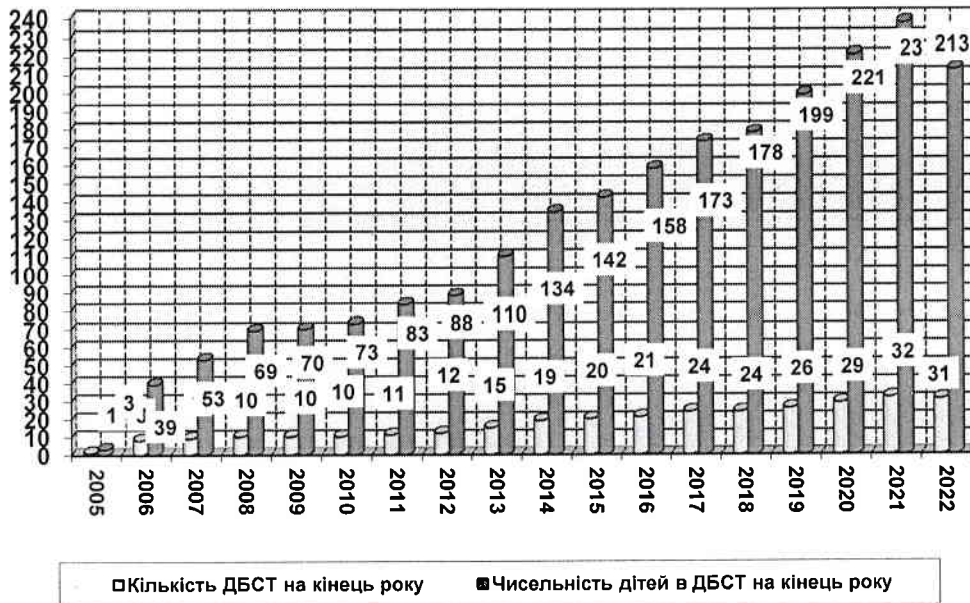
Всього: 26 сімей/49дітей.

Кількість дитячих будинків сімейного та в них вихованців у розрізі районів:

- Голосіївський район — 6, в яких 37 дітей;
- Дарницький район — 4, в яких 27 дітей;
- Деснянський район — 3, в яких 24 дітей;
- Дніпровський — 3, в яких 15 дітей;
- Оболонський район — 1, в якому 9 дітей;
- Печерський район — 1, в якому 8 дітей;
- Подільський район — 5, в яких 33 дітей;
- Святошинський район — 2, в яких 17 дітей;
- Солом'янський район — 3, в яких 16 дітей;

- Шевченківський район – 3, в яких 16 дітей.
- Всього: 31 ДБСТ/213 дітей.

Упродовж 2022 року з прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу вибуло 31 дитина-сирота та дитина, позбавлена батьківського піклування, а також особи з їх числа. З них по причині:

- переведено з ДБСТ до ПС — 4 дітей;
- закінчення навчання – 1 особа;
- досягнення повноліття — 25 дітей;
- вступ до училища, ВНЗ (на повне державне утримання) — 2 дітей;
- конфліктної ситуації в сім'ї — 1 дитина;
- передано під опіку — 2 дітей;

З числа дітей, які перебувають на первинному обліку, в ПС та ДБСТ на кінець звітного року виховувалося 232 дітей, що становить 10,1 % від загальної чисельності дітей на обліку. На початок року було 245 дітей – 10,5%.

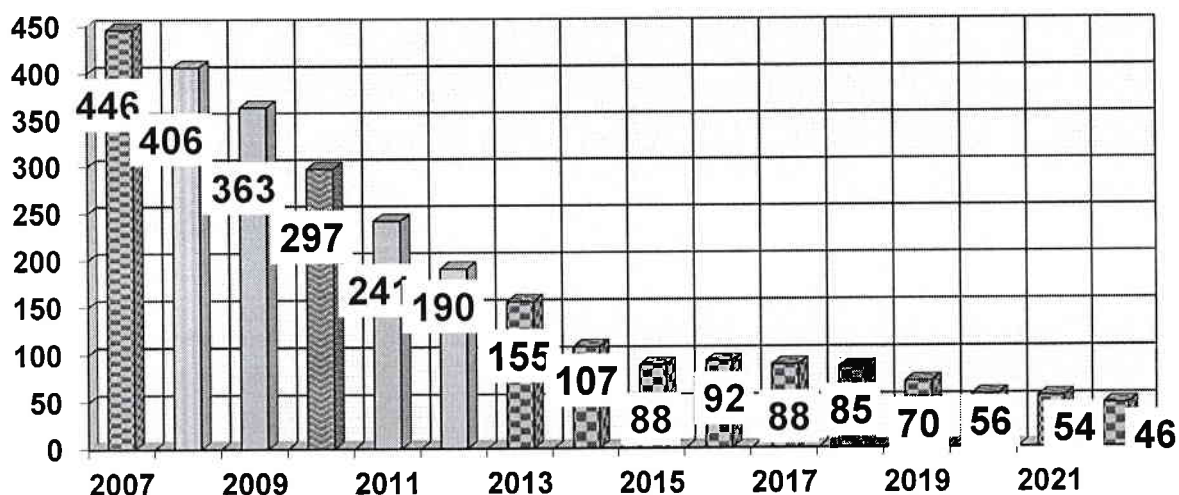
24 лютого 2022 року приніс в життя кожної української родини нову реальність, пов'язану з введенням військового стану внаслідок збройної агресії російської федерації. Станом на 31.12.2022 13 прийомних сімей та 21 дитячий будинок сімейного типу евакуювалися за кордон, 1 ДБСТ — на захід України, 3 ПС — в інші регіони України.

7.6. Державні заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування міста Києва

У столиці функціонує 5 державних закладів, де на повному державному утриманні перебувають діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. З них:

- 2 заклади системи охорони здоров'я, а саме Київські міські будинки дитини «Берізка» та ім. М.М. Городецького для дітей віком від народження до 4 років;
- 1 заклад системи освіти для дітей віком від 3 до 18 років - санаторна школа-інтернат № 21;
- 2 заклади системи соціального захисту (Святошинський будинок-інтернат для хлопчиків II профілю та Дарницький будинок-інтернат для дівчаток II профілю) для дітей-інвалідів віком від 4 до 18 років.

Чисельність дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають в державних закладах м. Києва

Упродовж звітного року до державних закладів системи МОН (школи-інтернату санаторного типу) влаштовано 1 дитину, яка має психоневрологічні захворювання. До державних закладів системи Мінсоцполітики у 2022 році жодної дитини влаштовано не було.

Влаштування дітей до державних закладів відбувається лише в разі, якщо були вичерпані всі можливості щодо влаштування в сімейні форми виховання. Після влаштування служби продовжують роботу з метою забезпечення права дітей на сімейне виховання.

7.7. Патронат

У 2022 році в місті Києві продовжили функціонувати 3 патронатні родини у Голосіївському, Оболонському та Святошинському районах. Послуги патронату над дитиною за звітний період отримали 8 дітей. З них: 1 дитина – повернута в рідну

сім'ю, 1 – передано під опіку. Ще 6 дітей на кінець року продовжували отримувати послуги в патронатних сім'ях.

Протягом 2022 року на оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя нараховано 834 тис.729 грн.

Поруч з цим, на виконання міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2022 – 2024 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 07.10.2021 №2726/2767 «Про затвердження міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2022-2024 роки» у 2022 році виділено додаткове грошове забезпечення на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя у розмірі 447,6 тис. грн.

7.8. Захист майнових прав дітей

Станом на 31.12.2022 на позачерговому квартирному обліку перебували 428 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа. Найбільше таких дітей у Шевченківському районі – 57 осіб, Деснянському та Дарницькому районі – по 58 осіб.

За клопотаннями районних служб у справах дітей та сім'ї у 2022 році на пільговий квартирний облік відділами обліку та розподілу житлової площі райдержадміністрацій зараховано 43 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

За звітний період 9 осіб придбали житло за кошти державної субвенції місцевим бюджетам та 1 особа отримала житло, придбане за кошти місцевого бюджету. Ще 2 особам надано кімнати в комунальних квартирах без зняття їх з квартирного обліку (Деснянський район)

У столиці продовжує функціонувати Київський міський соціальний гуртожиток для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа на 30 ліжко-місць. Станом на 31.12.2022 там проживало 17 осіб.

Служби у справах дітей та сім'ї постійно контролюють питання захисту житлових та майнових прав дітей, особливо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У 2022 році випадків незаконного продажу житла дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, не виявлено.

7.9. Забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа житлом

7.10. Державна соціальна допомога

На кінець звітного року 2063 дітей, які виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників та проживають на території м. Києва, отримували державну соціальну допомогу на дітей, над якими встановлено опіку відповідно до Закону України «Про допомогу сім'ям з дітьми». 81 дитина не отримувала зазначений вид державної соціальної допомоги з наступних причин:

- 5 – рівень інших виплат перевищує два прожиткових мінімуми, передбачені на дитину під опікою;
- 65 – це новопризначена опіка, опікуни оформлювали документи або документи вже перебували на розгляді в районному управлінні соціального захисту населення;
- 11 – опікуни переоформлювали документи, поновлювали довідки про інші виплати.

Під контролем служб у справах дітей та сім'ї перебуває питання соціально-правового захисту дітей, а також оформлення відповідних документів для призначення і виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які є вихованцями прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу. Для виплат державної соціальної допомоги для дітей та грошового забезпечення для прийомних батьків та батьків-вихователів упродовж 2022 року з державного бюджету фактично використано 31 155 303,74 грн. (2018-12, 7 млн. грн., 2019- 14,4 млн. грн, 2020 — 23,5 млн. грн., 2021 — 26,5 млн. грн.).

Відповідно до рішення Київської міської ради від 07 жовтня 2021 року №272/2767 «Про затвердження міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2022—2024 роки», з нагоди Дня усиновлення та до Дня Святого Миколая

одноразову адресну соціальну матеріальну допомогу отримали батьки-вихователі 31 дитячого будинку сімейного типу, 26 прийомних родин і 3 патронатні сім'ї. Матеріальну допомогу у розмірі 12 000 гривень отримали прийомні батьки та патронатні вихователі, які виховують від 1 до 3 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У розмірі від 18 000,00 до 19 000,00 гривень – батьки-вихователі, прийомні батьки, які виховують від 4 до 6 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У розмірі від 23 000,00 до 24 000,00 гривень – батьки-вихователі, які виховують 7 та більше дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Поряд з цим, відповідно до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.01.2022 №205 «Про надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям – сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2022 році» діти-сироти (961 особа) та діти з інвалідністю, які перебувають під опікою, в ПС та ДБСТ щомісячно отримували матеріальну допомогу в розмірі 1500,00 грн; діти, позбавлені батьківського піклування, що перебувають у сімейних формах виховання та фактично проживають у місті Києві, щомісячно отримували матеріальну допомогу в розмірі 1 000,00 грн.

На виконання міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2022-2024 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 08.07.2021 № 1590/1631 розділ «Організація заходів серед дітей та підлітків «Даруємо радість дітям» Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) для дітей, які перебувають під опікою/піклуванням, прийомних дітей, дітей-вихованців дитячих будинків сімейного типу, дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, було закуплено подарунки до Дня знань та Дня Святого Миколая на загальну суму 272 300,00 грн. Всього заходами охоплено 1 000 дітей зазначених категорій.

На виконання заходів зазначеної програми у 2022 році додатково надано фінансову допомогу 22 ДБСТ для вирішення матеріально-побутових проблем на суму 893 559,77 з загального фонду та 90 000,00 з спецфонду.

8. Контроль за діяльністю районних Служб у справах дітей та сім'ї, спеціальних установ для дітей, з питань соціально-правового захисту дітей

На виконання Законів України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» відповідно до річного плану роботи Служби здійснити заплановані перевірки районних служб не вдалося через війну в Україні. Перевірки було заплановано на 2023 рік.

Поряд з цим, міською службою здійснюється моніторинг за роботою користувачів ЄІАС «Діти» щодо своєчасного внесення інформації до ЕОК дітей, які перебувають на обліках в районних службах у справах дітей та сім'ї.

У жовтні 2022 року Головним управлінням соціальної сервісної служби у місті Києві та Київській області спільно зі Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було проведено позапланові перевірки роботи районних служб у справах дітей та сім'ї за дотриманням вимог законодавства при складанні актів про дитину та ведення особової справи по ній, дотримання вимог законодавства щодо вжитих заходів соціального захисту дітей раннього віку, відносно яких складено акти.

9. Робота із зверненнями громадян

Службою у справах дітей та сім'ї проводиться постійна робота по всебічному, об'єктивному розгляду звернень громадян, які надходять до Служби.

Станом на 31.12.2022 року до Служби у справах дітей та сім'ї надійшло 163 звернення від громадян, 56 звернень від громадян надійшли електронною поштою та 9 громадян звернулися безпосередньо на особистому прийомі.

Аналіз чисельності звернень громадян у порівнянні 2021 та 2022 років

За характером основних питань, що порушували громадяни у заявах до Служби у звітному періоді, чільне місце займають питання соціального захисту – 58 звернень, житлової політики – 49, сімейної та гендерної політики, захисту прав дітей – 34 звернення.

Характер основних звернень громадян у порівнянні 2021 та 2022 років

Всі звернення громадян, які надходили до Служби у справах дітей та сім'ї, були вчасно розглянуті, громадянам у встановлений законодавством термін, надано обґрунтовані та повні відповіді. Також проводились особисті зустрічі з заявниками та консультації заявників в телефонному режимі, за результатами яких вживалися відповідні заходи по захисту законних прав та інтересів дітей. Станом на 31.12.2022 року на розгляді перебувало 5 звернень громадян.

На виконання Указу Президента України від 07.02.08 № 109/2008 "Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування" в Службі:

- розроблений та затверджений план заходів на 2023 рік щодо виконання Указу Президента України;
- здійснюється аналіз причин неодноразових звернень громадян;
- щомісячно забезпечується подання звітів про проведення особистого, виїзного прийому громадян та прямих («гарячих») телефонних ліній начальником Служби;
- щоквартально забезпечується подання аналітично-статистичних звітів про стан організації роботи із зверненнями громадян і вжиті заходи, відповідно до вимог Указу Президента України;
- організовуються та проводяться наради з відповідальними працівниками щодо організації роботи із зверненнями громадян відповідно до вимог чинного законодавства;
- ведеться постійний контроль за своєчасним та якісним розглядом звернень громадян (щотижнево надаються попередження та нагадування відповідальним виконавцям, надається методична допомога при підготовці відповідей на звернення громадян);
- проводиться постійна робота над підвищенням рівня ефективності роботи із зверненнями громадян та професійної кваліфікації працівників, відповідальних за роботу із зверненнями громадян.

На особистому контролі начальника Служби перебуває питання розгляду звернень та забезпечення проведення першочергового особистого прийому жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», інвалідів Великої Вітчизняної війни, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв Радянського Союзу, Героїв України.

Станом на 31.12.2022 року начальником Служби на особистому прийомі було прийнято 9 громадян та надано консультації.

В приміщенні Служби оформлено стенд, що містить роз'яснювально-інформаційний матеріал для відвідувачів, обладнане місце для написання заяв.

Питання якісного розгляду звернень громадян перебуває на постійному контролі Служби у справах дітей та сім'ї, яка і надалі буде вживати всіх необхідних заходів для вирішення проблем, які турбують громадян, та недопущення причин, що породжують повторні та колективні скарги.

10. Сімейна політика

10.1. Заходи по запобіганню та протидії домашньому насильству

Забезпечення конституційного права людини на життя і здоров'я, на вільний особистий розвиток безпосередньо пов'язане із протидією насильницьким вчинкам і, зокрема, домашньому насильству.

В Україні, на національному рівні, прийнято ряд законодавчих та нормативно-правових актів, що регламентують діяльність суб'єктів з питань запобігання та протидії домашньому насильству, основні з них: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі».

У червні 2022 року Україною ратифікована Конвенція Ради Європи (Стамбульська) про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цим явищем, метою якої є запобігання насильству, в тому числі домашньому, захист постраждалих осіб та притягнення до кримінальної відповідальності кривдників. Норми Конвенції захищають не тільки жінок, а застосовуються до всіх жертв насильства (чоловіків і дітей будь-якої статі) в мирний час і в ситуаціях збройного конфлікту.

На сьогодні, домашнє насильство залишається проблемою, що потребує відповідного реагування з боку як суспільства, так і держави і набуває особливого статусу в умовах повномасштабної війни в Україні, розв'язаної рф.

До роботи із запобігання та протидії домашньому насильству в місті Києві задіяні Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради

(Київської міської державної адміністрації), служби у справах дітей та сім'ї 10 районних у м. Києві державних адміністрацій, Київський міський Центр гендерної рівності, запобігання та протидії насильству, столична мережа центрів соціальних служб, Київський міський центр сім'ї «Родинний дім», 6 районних центрів сім'ї та жінок, Головне управління Національної поліції України в м. Києві, Управління патрульної поліції у м. Києві, представники центрів надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також громадські і міжнародні організації.

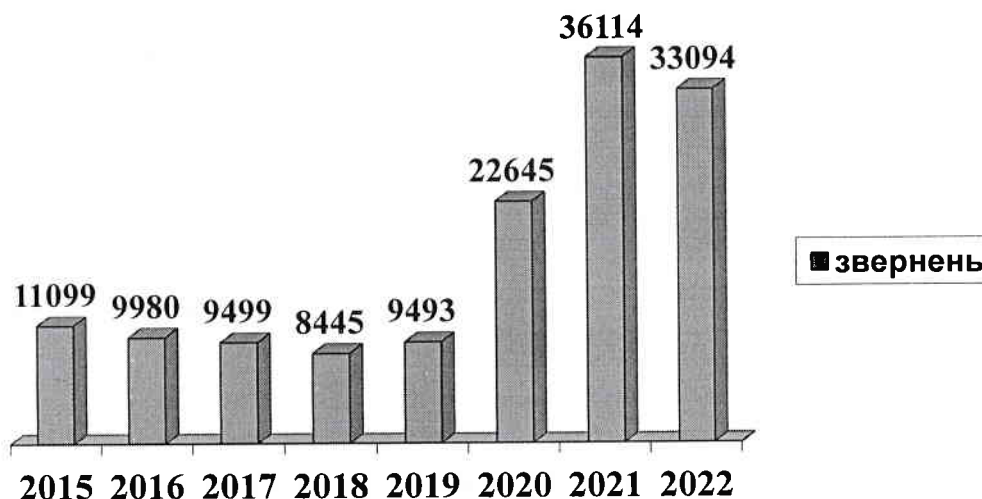
Під час введеного воєнного стану, столичні правоохоронні органи оперативно реагують на заяви та повідомлення громадян про вчинення домашнього насильства, вживаючи ефективних заходів реагування на такі факти. Проте, в перші місяці масштабного російського вторгнення, спостерігалась тенденція до зменшення повторних випадків вчинення домашнього насильства.

За даними управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві кількості звернень постраждалих осіб в умовах воєнного часу до представників підрозділу мобільних груп запобігання домашньому насильству, складає близько 75-85 викликів за добу.

Щодня начальники секторів протидії домашньому насильству відділу превенції районних управлінь поліції інформують уповноважених осіб про підтвержені факти вчинення домашнього насильства за результатами виїздів мобільних груп поліції з реагування на домашнє насильство та патрульними екіпажами для реагування в межах чинного законодавства.

За даними структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики із запобігання та протидії домашньому насильству та Головного управління Національної поліції України у м. Києві станом на 31.12.2022 року надійшло: **33094** звернень з питань вчинення домашнього насильства, з них: **24166** від жінок, **8548** від чоловіків, **343** від дітей та **37** від людей з інвалідністю, що на **8,4 %** менше, ніж за аналогічний період 2021 року (36114 звернень).

Кількість звернень з питань домашнього насильства, що надійшли впродовж 2015-2022 років (у порівнянні)

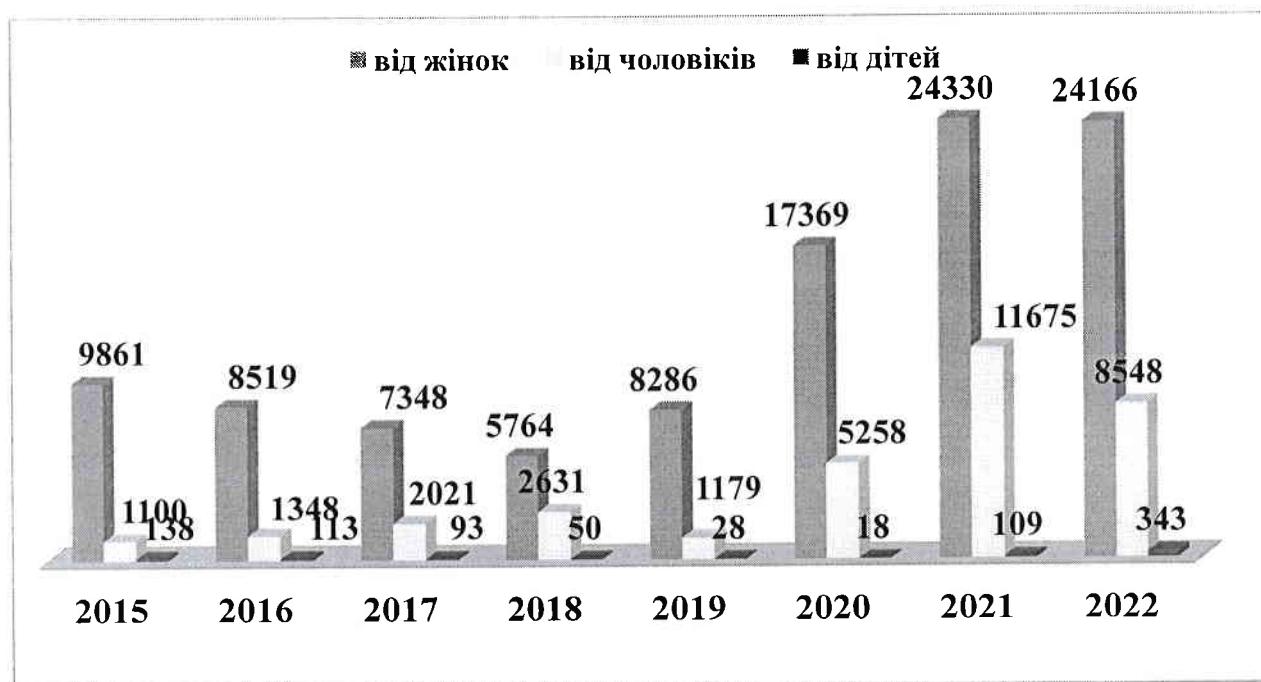

Аналізуючи лише статистичні показники, прослідковується тенденція до стабільно високої кількості звернень та повідомлень за фактами вчинення домашнього насильства, що пов'язано із посиленням міжвідомчої координації і взаємодії суб'єктів, чергуванням в кожному районі столиці мобільних груп із реагування на факти домашнього насильства, які оперативно реагують на виклики, ідентифікують види та ознаки домашнього насильства, а також поінформованість громадян.

Серед основних завдань таких груп – проведення профілактичної роботи, своєчасне реагування на факти домашнього насильства, надання допомоги постраждалим особам з урахування результатів оцінки ризиків, винесення термінових заборонних приписів кривдникам.

При цьому, проблемними питаннями залишається: відсутність ефективного покарання кривдників та застосування судами кримінальної відповідальності за систематичне вчинення насильства, низький рівень раннього виявлення сімей, які перебувають у кризовому стані та потребують допомоги.

Співвідношення кількість звернень щодо насильства в сім'ї, які надійшли протягом 2015-2022 роки за ознакою статі.

При реагуванні на звернення працівниками поліції складено **9855** адміністративних протоколів за статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Дільничними офіцерами поліції за вчинення домашнього насильства винесено **5621** термінових заборонних приписів.

На профілактичному обліку з приводу вчинення домашнього насильства перебуває **6835** осіб, з них: **1714** жінок, **5112** чоловік, дітей – **9**. Судами загальної

юрисдикції Голосіївського, Дарницького, Деснянського, Дніпровського, Солом'янського та Святошинського районів міста Києва винесено **14** обмежувальних приписів.

На сьогодні в столиці функціонує мережа комунальних закладів, що надають комплекс соціальних послуг особам, які зазнали домашнього насильства та насильства за ознакою статі, в тому числі з тимчасовим проживанням.

Це спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб:

- міська цілодобова служба «Телефон довіри» з попередження та належного реагування на випадки звернень стосовно домашнього, гендерно зумовленого насильства, а також насильства, пов'язаного із конфліктом, у місті Києві за номерами 15-00 та 272-15-00, спеціалісти якої надають кваліфіковану психологічну та інформаційну допомогу (щодо питань домашнього насильства надійшло **2879** телефонних звернень, з них від жінок – **2198**, чоловіків – **681**);

- 2 кімнати кризового реагування для осіб, які постраждали від домашнього та гендерно зумовленого насильства (надано послуги **118** особам, з них дорослих – **64**: жінок – **63**, чоловіків – **1**, дітей – **44**);

- 2 притулки для жінок, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (надано послуги **35** особам, з них жінок – **23**, дітей – **12**).

Крім того, у серпні 2022 року відбулося відкриття Денного центру соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства, основними завданнями якого є:

- надання комплексної соціально-психологічної та первинної правової допомоги постраждалим особам;

- організація та підтримка груп взаємодопомоги постраждалих осіб;

- організація та проведення семінарів і тренінгів для постраждалих осіб;

- проведення соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання повторним випадкам насильства щодо постраждалої особи та формування нульової толерантності до його проявів у суспільстві;

- інформування населення про права постраждалих осіб та соціальні послуги, які надаються Денним центром.

Також у серпні 2022 року розпочала працювати мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, що постраждали від домашнього насильства, насильства за ознакою статі – надано **259** консультацій щодо вчинення домашнього насильства.

Працюють **4** мобільні бригади соціально-психологічної підтримки постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, які створені у співпраці міської влади та Фонду ООН у галузі народонаселення.

Окрім того, в Притулку для тимчасового перебування жінок, що зазнали насильства в сім'ї при Центрі у справах сім'ї та жінок Деснянського району міста Києва (перебувало **7** осіб, з них **2** дітей).

В Деснянському районі столиці 11 листопада 2022 року відкрито Центр захисту та соціально-психологічної підтримки у процесі правосуддя для дітей, які постраждали або стали свідками насильства, за моделлю Барнахус.

При Центрі сім'ї Дарницької районної у місті Києві державної адміністрації у 2021 році відкрито кімнату «дружню до опитування дітей». Опитування пройшли **19** неповнолітніх дітей (**7** дівчат, **12** хлопців), які стали свідками та/або жертвами насильства. Загалом до спеціалізованої служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства/насильства за ознакою статі, в тому числі кімнати, дружньої до опитування дитини звернулось – **490** осіб.

В Оболонському районі з січня 2022 розпочала роботу Спеціалізована служба первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

Протягом 2022 року до Спеціалізованої служби первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, від Служби у справах дітей та сім'ї Оболонської районної державної адміністрації надійшли повідомлення щодо **570** сімей про факти вчинення в них домашнього насильства. Інформація про сім'ї була ретельно опрацьована. Всі особи отримали інформацію про алгоритм дій на випадок повторного вчинення домашнього насильства та соціальні послуги, зокрема консультації психологів та юриста. **89** сім'ям були надані первинні психологічні консультації, **26** сім'ям надається тривала психологічна допомога.

Також спеціалістами були надані психологічні консультації 2 сім'ям, в яких виховуються 3 дітей, щодо яких надійшло повідомлення про скоєння насильства по відношенню до дітей та в присутності дітей.

Поряд з тим, з введенням воєнного стану та проведення активних бойових дій в передмісті Києва робота Служби була скерована на надання первинної психологічної допомоги та зниження рівня тривожності та страху у мешканців Оболонського району, а також на надання гуманітарної допомоги найбільш вразливим категоріям сімей. Також психолог Центру в березні надавав первинну психологічну допомогу на станції метро «Мінська» особам, які перебували в метро, як в укритті під час повітряних тривог.

Загальні служби підтримки постраждалих осіб:

Київський міський центр соціальних служб та 10 районних центрів соціальних служб.

Київський міський центр «Родинний дім».

6 центрів у справах сім'ї та жінок Голосіївської, Дарницької, Деснянської, Святошинської, Солом'янської та Шевченківської районних у місті Києві державних адміністрацій.

Впродовж 2022 року до центрів соціальних служб м. Києва надійшло **6478** повідомлень/звернень щодо сімей, в яких скоєне домашнє насильство, з них **387** –

щодо жорстокого поводження з дітьми. Соціальна робота проводилась з **4743** сім'ями, в яких виховується **2222** дітей. Спільно з представниками відділів превентивної діяльності районних управлінь Національної поліції м. Києва, служб у справах дітей та сім'ї, спеціалістами інших структурних підрозділів було здійснено **1454** оцінок потреб сім'ї/особи та **3997** соціальні відвідування за місцем проживання з залишенням повідомлення. За звітний період в роботі перебувало **3062** карток отримувачів послуг, надано **7465** сім'ям соціальну послугу інформування, **91** сім'ям послугу соціального супроводу, **293** сім'ям соціальну послугу кризового та екстреного втручання, **2700** сім'ям соціальну послугу консультування.

Київський міський центр соціально-психологічної допомоги, в якому з причин домашнього насильства перебувала **1** родина, в якій виховується **2** дитини. Додатково соціально-психологічні послуги надавались в режимі денного стаціонару: за звітний період звернулось **105** осіб, з них **103** жінки та **2** чоловіки.

На виконання Указу Президента України від 21.09.2020 № 398 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства» та постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 року № 145 «Питання державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року», 27 травня 2021 року на пленарному засіданні II сесії Київської міської ради IX скликання депутатами Київської міської ради одноголосно ухвалено нову міську цільову програму «Запобігання та протидія домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі на 2022-2024 роки».

Дана програма передбачає забезпечення оптимального функціонування цілісної системи із запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі в місті Києві, в тому числі проведення низки навчальних заходів та підвищення кваліфікації фахівців, які надають соціальні послуги постраждалим особам.

Реалізація заходів програми у 2022 році відбувалась з урахуванням завдань, викликів і пріоритетності питань, пов'язаних з введенням в Україні з 24.02.2022 року воєнного стану.

Впродовж звітного періоду, значна увага була приділена питанню надання психологічної допомоги постраждалим від сімейного насильства, стан яких обтяжений посттравматичним стресовим розладом. В рамках реалізації міської програми «Реалізація заходів психологічної реабілітації осіб, постраждалих від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі **179** особам, які звернулись за допомогою, відповідно до потреб і проведеної психодіагностики були забезпечені довготривалими комплексними психологічними послугами.

Зазвичай насильство є комплексним, **63%** клієнтів зазнали щонайменше три види насилля (фізичне, психологічне, економічне).

Окрім того, робота з особами, які вчиняють домашнє насильство є невід'ємною складовою механізму протидії цьому явищу. Організація та забезпечення проходження кривдником програми здійснюється згідно із статтями 28-29 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Після надходження інформації про рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників уповноважена особа організовує та забезпечує проходження ним такої програми.

Робота з особами, які вчиняють домашнє насильство є невід'ємною складовою механізму протидії цьому явищу. Реалізацію програм для кривдників в 10 районах столиці здійснюють сертифіковані психологи, до яких впродовж 2022 року: звернулося/направлено 137 осіб (45 жінок та 92 чоловіків), з них: за рішенням суду направлено – 70 осіб, за самозверненням – 67 осіб. Пройшли повний курс програми – 42 особи (20 жінок та 22 чоловіків), з них: за направленням суду – 10 осіб, за самозверненням – 32 особи.

Порівняльна кількість направлених на корекційні програми та кількість осіб, які пройшли корекційні програми за 2015-2022 роки

Слід зазначити, що зменшення кількості осіб, направлених на проходження програм для кривдників у 2022 році у порівнянні з аналогічним періодом попередніх років пов'язано з незастосуванням у повній мірі судами загальної юрисдикції м. Києва п. 6 статті 28 розділу V Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», якою передбачено, що кривдника на проходження програми може бути направлено виключно судом та за власною ініціативою на добровільній основі.

В своїх рішеннях судді, здебільшого, обмежуються лише накладанням адміністративного штрафу, що не дає змоги застосовувати комплексний підхід до вирішення проблеми насильства, що полягає в проведенні психологічної корекції та формування у кривдника нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у

приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, а також на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

Впродовж року відділом сімейної політики Служби у справах дітей та сім'ї спільно з суб'єктами, на яких покладено здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству проведено низку заходів:

✓ Ініційовано та проведено 37 міжвідомчих нарад і робочих зустрічей задля налагодження взаємодії суб'єктів та відпрацювання алгоритмів роботи під час війни з метою надання ефективної, комплексної допомоги постраждалим особам.

✓ За ініціативи Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з метою підвищення професійного рівня спеціалістів у даній сфері, на базі Київського регіонального центру підвищення кваліфікації 06 – 09 червня 2022 року проведено навчання за загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації «Посилення ефективності міжвідомчої взаємодії у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статті в умовах воєнного стану» (20 годин /0,67 кредиту ЄКТС) - охоплено 35 осіб.

✓ Взято участь у он-лайн вебінарі на тему "Особливості роботи психолога з дітьми, які зазнали сексуального насильства" та онлайн-курсі щодо проведення опитування/допиту, дружнього до дитини.

✓ Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) спільно з Київським міським центром соціальних служб 6-7 грудня 2022 року організовано проведення сертифікованого навчання «Впровадження програм для кривдників, які вчиняють домашнє насильство. Особливості психологічного супроводу кривдників» для психологів, які реалізують програми для кривдників в територіальній громаді міста Києва (охоплено 20 осіб).

✓ Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) спільно з Київським міським центром соціальних служб 09 грудня 2022 року організовано проведення міський семінар "Роль служб у справах дітей в захисті прав дітей з інвалідністю і підтримки сімейних форм виховання. Протидія дискримінації"(охоплено 25 осіб).

✓ Впродовж 2022 року на офіційній сторінці Служби у соціальній мережі Facebook розміщувалась та оновлювалась інформація щодо протидії домашньому насильству, а також протидії насильству у воєнний час.

✓ В рамках виконання плану заходів щорічної Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» проведено понад 400 заходів, якими охоплено понад 16 млн. осіб.

✓ На постійній основі триває співпраця щодо запобігання домашньому насильству, насильства за ознакою статі та жорстокого поводження з дітьми, формуванню засад гендерної рівності з Фондом Народонаселення ООН в Україні -

UNFPA Ukraine, Міжнародним жіночим правозахисним центром «Ла-Страда Україна», ВГЦ «Волонтер», МБФ «Українська фундація громадського здоров'я», ГО «Київська Школа Рівних Можливостей», Благодійною організацією «Благодійний фонд «Карітас-Київ», Міжнародною організацією з міграції (МОМ).

10.2. Робота щодо протидії торгівлі людьми

Сьогодні проблема торгівлі людьми набуває особливого значення та актуальності через широкомасштабне вторгнення російської федерації на територію України, у зв'язку з чим, мільйони людей вимушені були евакуюватися на відносно більш безпечні території або за кордон.

Українці стикнулися з новими викликами, які підвищили їх вразливість, зокрема до потрапляння у ситуацію торгівлі людьми. У зв'язку з цим пріоритетним напрямом роботи у здійсненні заходів державної політики у сфері протидії торгівлі людьми стало посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення, а також координації співпраці між суб'єктами взаємодії щодо виявлення та організації необхідної своєчасної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми.

З введенням воєнного стану, відбуваються постійні кадрові зміни у суб'єктів взаємодії до компетенції яких належить питання здійснення заходів у сфері протидії торгівлі людьми що, в свою чергу, ускладнює планування і проведення засідань координаційних рад.

З огляду на це, для забезпечення міжвідомчої співпраці, вжиття узгоджених заходів з надання допомоги постраждалим особам, на постійній основі проведено 8 робочих нарад та онлайн зустрічей, налагоджено оперативне інформування між суб'єктами уповноваженими підрозділами органів Національної поліції, Департаментами соціального захисту населення, освіти і науки, охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Правобережним та Лівобережним київськими місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, громадськими, благодійними та міжнародними організаціями та фондами.

Така взаємодія та оперативне інформування налагоджено і між суб'єктами районних рівнів, а також проведено 6 засідань координаційних рад з питань запобігання домашньому насильству, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми районних в місті Києві державних адміністрацій.

Наразі, ведеться робота щодо оновлення та затвердження нового складу Київської міської та районних координаційних рад з питань запобігання та протидії домашньому насильству, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми.

Задля підвищення поінформованості населення про ризики потрапляння у ситуацію торгівлі людьми у соціальних мережах на сторінках міської та районних служб у справах дітей та сім'ї, районних у місті Києві центрах соціальних служб

розміщені інформаційні матеріали щодо можливості безкоштовного отримання належних послуг для осіб, постраждалих від торгівлі людьми та сексуального насильства, вчиненого представниками держави агресора.

На інформаційному порталі Київської міської державної адміністрації, на сторінці Служби у справах дітей та сім'ї розміщена повна та актуальна інформація щодо протидії торгівлі людьми.

Разом з цим, Служба у справах дітей та сім'ї доєдналася до всеукраїнської комунікаційної кампанії, присвяченої безпеці внутрішньо переміщених осіб, яку запустили Європейський Союз спільно з Міжнародною організацією з міграції (МОМ).

Мета кампанії – привернути увагу людей до ймовірних ризиків, пов'язаних з переїздом з охоплених війною регіонів, пояснити основні правила безпеки під час пошуку житла, транспорту, роботи.

В рамках вищезазначеної кампанії було розміщено інформаційні матеріали «5 маркерів безпеки. Не втрачай пильності, пам'ятай!» на доступних інформаційних ресурсах та інформаційних стендах структурних підрозділів районних в місті Києві державних адміністрацій, дотичних до роботи з внутрішньо переміщеними особами, особами кризових категорій та сім'ями в складних життєвих обставинах, а також розповсюджено друковані інформаційні матеріали серед уразливих категорій населення.

Протягом липня та жовтня 2022 року спільно з благодійною організацією «Благодійний фонд «Карітас-Київ» та 10 районними службами у справах дітей та сім'ї було організовано проведення інформаційно-просвітницьких акцій до Всесвітнього (30 липня) та Європейського (18 жовтня) днів боротьби з торгівлею людьми. В рамках заходів були розміщені інформаційні матеріали щодо протидії торгівлі людьми в соціальних мережах та інформаційних стендах районних управлінь соціального захисту населення, медичних закладах, центрах зайнятості тощо, організовано роботу інформаційних консульт пунктів в місцях жвавого трафіку людей за участю суб'єктів взаємодії.

Разом з цим, спільно з Київським міським центром соціальних служб проведено онлайн семінар на тему: «Проведення профілактичної роботи стосовно потрапляння у ситуацію торгівлі людьми серед уразливих категорій населення в період воєнного стану» для відповідальних осіб за здійснення процедури встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, фахівців соціальної роботи та інспекторів праці (охоплено 40 осіб).

З метою надання комплексної допомоги особам, які незаконно утримувались або перебували в полоні, спеціалістами мережі центрів соціальних служб м. Києва постійно ведеться роз'яснювальна та інформаційна робота серед внутрішньо переміщених осіб щодо ознак торгівлі людьми, видів експлуатації під час воєнних дій та можливості отримання гарантованого державою захисту та допомоги.

Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доєдналась до онлайн-платформи «Все буде Добре! ОК!», яку на початку карантину за ініціативи учнівської молоді столиці створено Департаментом освіти і науки столиці, а також до загальноміського онлайн проєкту «Школа без булінгу. Сім'я без насильства. 366». Одним з напрямів роботи інформаційних платформ є сприяння формуванню в учнів життєво необхідних навичок безпечної поведінки, з метою створення безпечного середовища для учасників освітнього процесу, в тому числі з попередження потрапляння у ситуацію торгівлі людьми.

В рамках реалізації заходу «Проведення навчальних семінарів, тренінгів для учнівської/студентської молоді щодо попередження потрапляння в ситуацію торгівлі людьми» міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2022–2024 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 08.07.2021 року № 1590/1631, у співпраці з благодійною організацією «Благодійний фонд «Карітас-Київ» з кінця березня по грудень 2022 року, відповідно до затвердженого плану, проведено **30** тренінгів для учнів ВПТУ, охоплено понад **800** осіб.

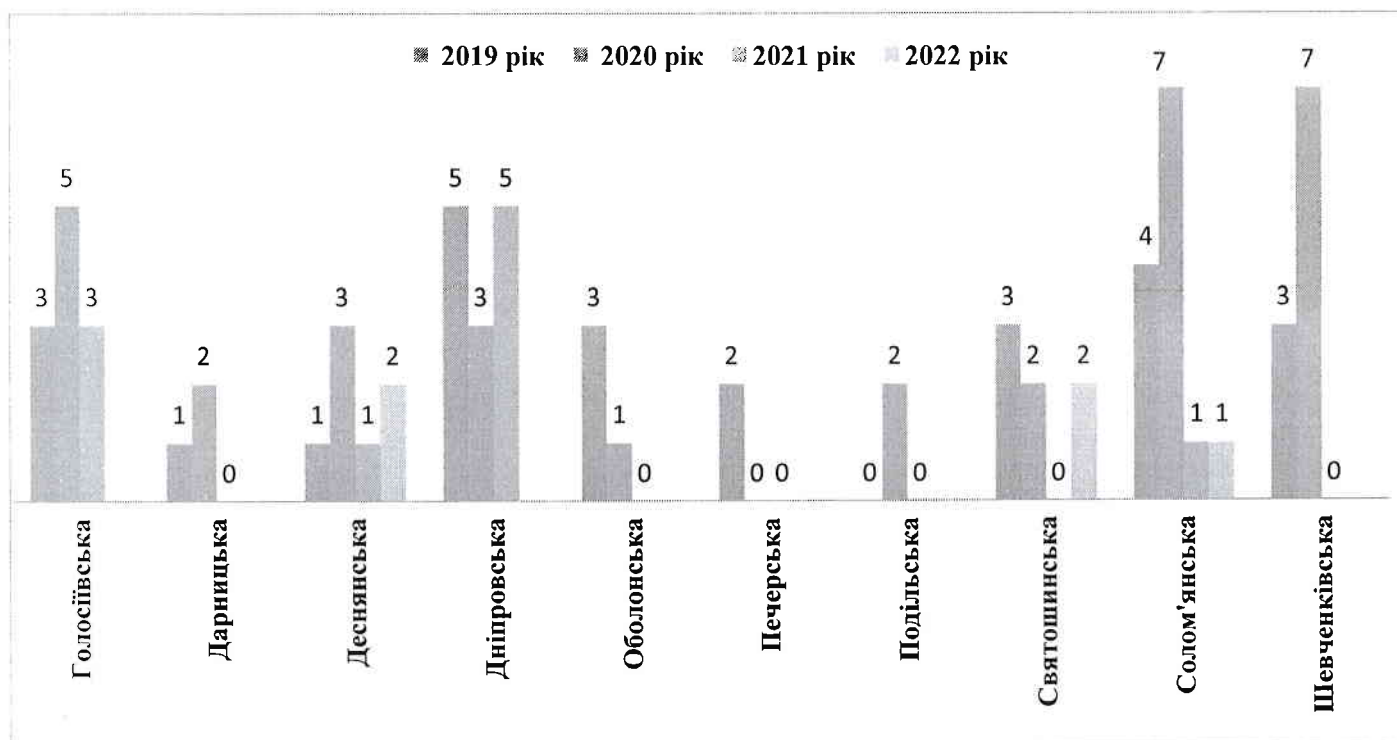
Протягом звітнього періоду Службою у справах дітей та сім'ї було розроблено макет та виготовлено інформаційні буклети за даною тематикою у кількості **2000** примірників, які було розповсюджено в закладах професіно-технічної освіти.

З метою підвищення рівня компетенції фахівців, професійна діяльність яких пов'язана з роботою у сфері протидії торгівлі людьми, відповідно до Плану-графіку підвищення кваліфікації державних службовців осіб місцевого самоврядування депутатів Київської міської ради на 2022 рік у Київському регіональному центрі підвищення кваліфікації, затвердженого Київським міським головою, проведено сертифікований семінар на тему: «Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців у сфері протидії торгівлі людьми в умовах воєнного стану» (охоплено 25 осіб).

02.12.2022 Службою у справах дітей та сім'ї спільно з Київським міським центром соціальних служб та благодійною організацією «Благодійний фонд «Карітас-Київ» організовано та проведено семінар-тренінг для фахівців із соціальної роботи мережі центрів соціальних служб м. Києва на тему «Організація надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми» (охоплено 14 осіб).

В період введеного воєнного стану, спеціалістами відповідальних структурних підрозділів Київської міської та 10 районних у місті Києві державних адміністрацій здійснювались всі необхідні заходи для забезпечення прав осіб, які постраждали від торгівлі людьми (в тому числі, які перебували у полоні) відповідно до Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 417.

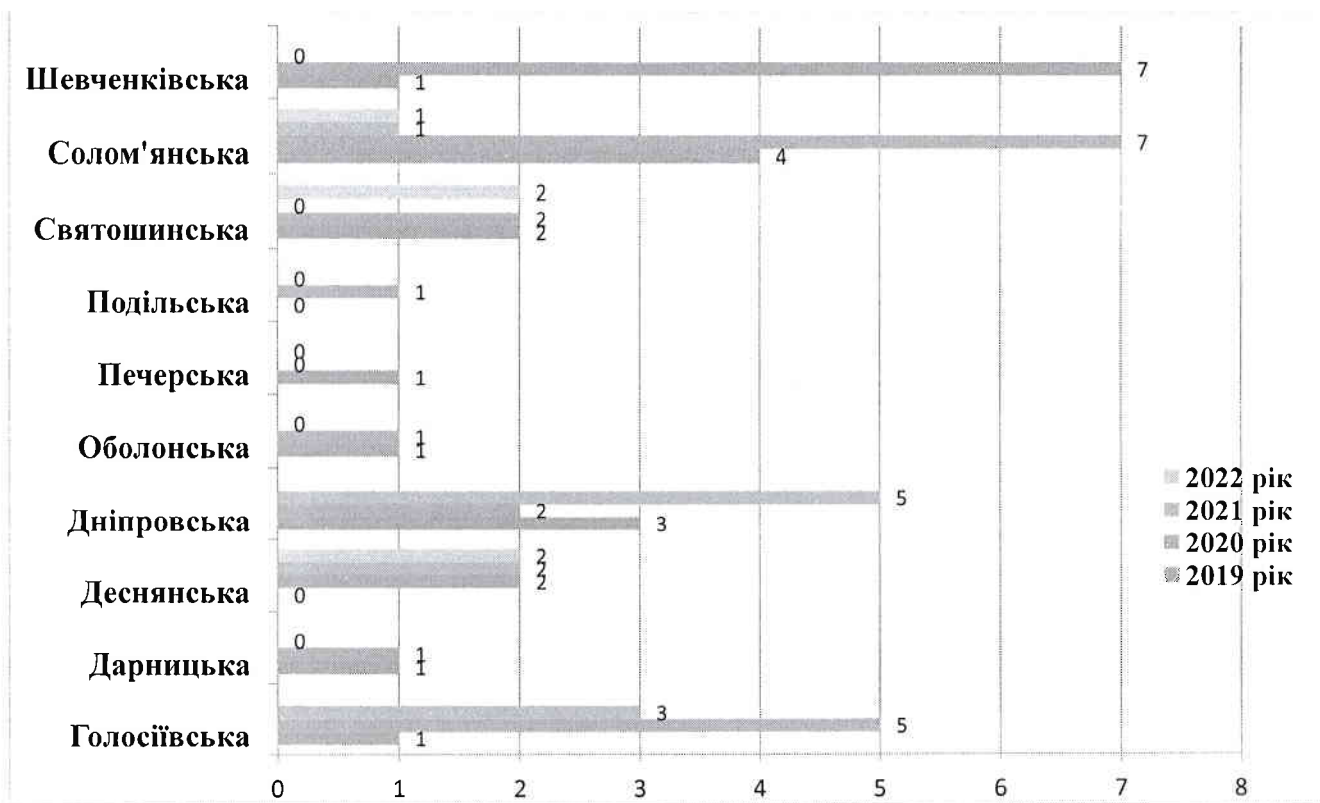
Співвідношення кількості звернень щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми за 2019-2022 роки

Впродовж 2022 року до Деснянської, Святошинської та Солом'янської районних в місті Києві державних адміністрацій надійшло **5** звернень щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми, що на **50 %** менше ніж у 2021 році (**10** звернень).

Співвідношення кількості встановлених статусів особи, постраждалої від торгівлі людьми за 2019-2022 роки

Відповідно до звернень, що надійшли до районних в місті Києві державних адміністрацій у 2022 році встановлено **5** статусів особи, яка постраждала від торгівлі людьми, що на **50%** менше у порівнянні з 2021 роком (**10** статусів).

Слід зазначити, що з оголошення воєнного стану 24.02.2022 через повномасштабну агресію з боку російської федерації та її наслідки, відповідальні структурні підрозділи стикнулися з низкою проблем під час реалізації заходів державної політики у сфері протидії торгівлі людьми.

За умов активних військових дій в Київському регіоні протягом кінця лютого - початку квітня 2022 року виявлення постраждалих від торгівлі людьми було майже неможливим. Через постійні обстріли, руйнування інфраструктурних об'єктів, відсутність можливості в повному обсязі задовільнити потреби населення в медикаментах та, часом, у продуктах першої необхідності, змусили місцеву владу зосередити свої зусилля на забезпеченні життєдіяльності столиці та евакуації громадян, що стало причиною суттєвого зниження виявлення осіб, які постраждали від торгівлі людьми.

Починаючи з квітня місяця 2022 року, коли російським військам була завдана нищівна поразка і сили вторгнення були вимушені відступити, служби у справах дітей та сім'ї міста Києва в повному обсязі відновили роботу щодо реалізації державної політики у сфері протидії торгівлі людьми.

Одним із нагальних питань стало організація допомоги тим особам, які вже мали статус постраждалих від торгівлі людьми, але через війну опинилися в скрутних життєвих обставинах та потребували додаткової допомоги. До служб у справах дітей та сім'ї Голосіївської, Деснянської та Шевченківської районних в місті Києві державних адміністрацій надійшло 5 звернень щодо подовження статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми. За результатами розгляду відповідних пакетів документів Нацсоцслужбою України статус подовжено 2 особам, 3 особи - отримали

відмову в зв'язку з тим, що заяви були подані вже після завершення дії статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми. Незалежно від результату розгляду заяв, всім особам було організовано надання необхідної допомоги.

В грудні 2022 року до Святошинської та Деснянської районних в місті Києві державних адміністрацій надійшло 3 звернення щодо встановлення статусу постраждалих від торгівлі людьми від осіб, які були незаконно ув'язнені або примусово депортовані до російської федерації, з них 1 - дитина.

Фахівцями мережі центрів соціальних служб м. Києва протягом 2022 року здійснено 3 оцінки потреб осіб, які постраждали від торгівлі людьми та реалізовувалося 13 планів реабілітації (у Голосіївському, Дарницькому, Дніпровському, Святошинському та Шевченківському районах м. Києва).

10.3. Реалізація заходів сімейної політики та підтримки сім'ї

Сім'я – основа нашого суспільства. Це маленький світ, в якому все зрозуміло і дороге. Сім'я дуже важлива у житті кожної людини. Це не лише рідна домівка, затишна і безпечна, це найрідніші люди, які дарять нам підтримку, тепло та допомагають у різних життєвих ситуаціях.

Початок 2022 року вніс в життя кожної української сім'ї нову реальність, пов'язану з введенням військового стану внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Ці виклики перед суспільством і українською сім'єю наклали свій відбиток на реалізацію заходів сімейної політики в територіальній громаді міста Києва.

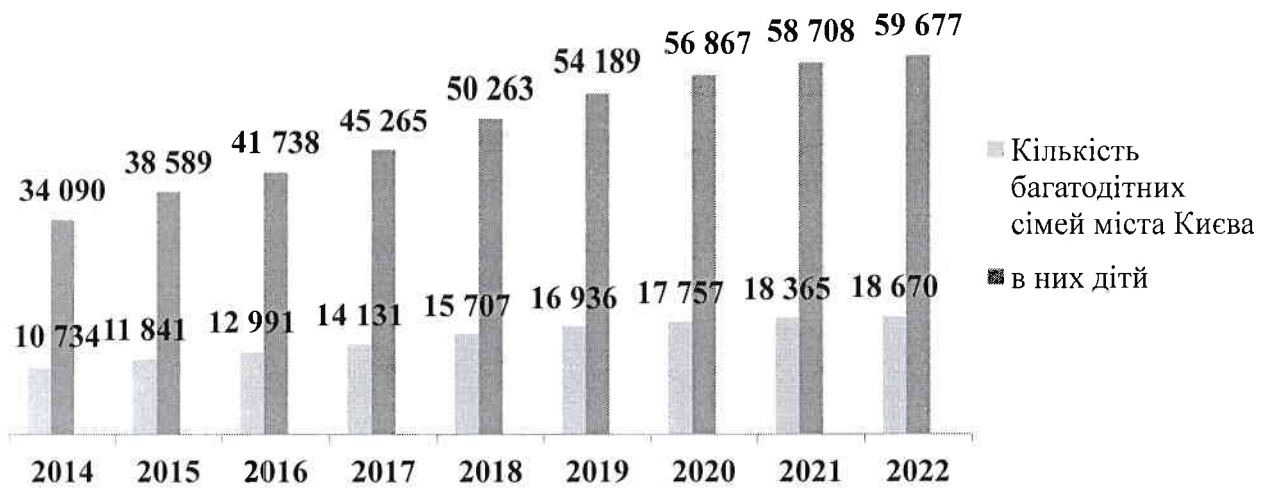
Так, в 2022 році п.п. 4.1 та 4.3 міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2022-2024 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 08.07.2021 № 1590/1631 було заплановано проведення низки заходів з підтримки сімей столиці, організації та проведення навчальних вебінарів «Міцна сім'я» з підготовки молоді до подружнього життя та формування навичок відповідального батьківства.

Проте, відповідно до Закону України від 12.05.2015 № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану» (зі змінами та доповненнями) та зважаючи на необхідність дотримання безпекового режиму в столиці, вищезазначені заходи не проводилися.

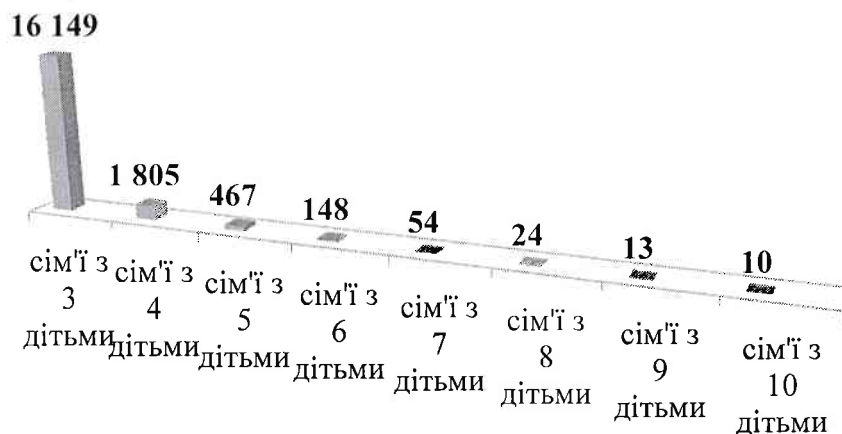
10.4. Робота з багатодітними сім'ями

Законом України «Про охорону дитинства» визначено поняття «багатодітна сім'я» та «дитина багатодітної сім'ї».

Станом на 01.01.2023, відповідно до єдиного обліку багатодітних сімей в Україні, в місті Києві перебуває **18 670** багатодітних сімей, в яких виховувалося **59 677** дітей.

З них: **16 149** сімей, в яких виховувалося 3 дітей; **1 805** сім'ї із 4 дітьми, **467** сім'ї із 5 дітьми; **148** сім'ї із 6 дітьми; **54** сім'я із 7 дітьми; **24** сімей із 8 дітьми; **13** сімей із 9 дітьми; **10** сімей з 10 і більше дітьми.

Згідно з нормативно-правовими актами України, відповідальні структурні підрозділи районних в місті Києві державних адміністрацій, забезпечують підтвердження статусу багатодітної родини шляхом видачі відповідного посвідчення, з урахуванням якого багатодітні сім'ї отримують пільги, передбачені чинним законодавством України.

Протягом 2022 року видано **1 505** посвідчень батьків багатодітної сім'ї та **3 411** посвідчень дитини з багатодітної родини, що на сьогоднішній день, забезпечує потребу багатодітних родин столиці в отриманні соціальних пільг, передбачених чинним законодавством України.

Впродовж звітнього періоду за сприянням Київської міської влади, в рамках пілотного соціального проекту «Україна – велика родина» в умовах воєнного часу,

впродовж березня – травня 2022 року понад **1000** багатодітних сімей столиці, отримали благодійну матеріальну допомогу.

Разом з тим, в рамках реалізації одного із напрямів проекту MEAN «Ласкаво просимо у малі муніципалітети» Італії, Київська міська влада у співпраці з благодійною організацією «Благодійний фонд «ACT FOR UKRAINE» організували літнє оздоровлення та реабілітацію **78** осіб з числа багатодітних сімей столиці в Італії.

Також, задля психологічного розвантаження сімей з дітьми та покращення їх емоційного стану в час війни, Службою у справах дітей та сім'ї спільно з Київським зоологічним парком загальнодержавного значення, Київським міським центром соціальних служб, Київським міським центром сім'ї «Родинний Дім», МГО «Міжнародний Центр Батьківства» та просімейними громадськими організаціями було організовано та проведено **3** міських заходи для сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, внутрішньо переміщених осіб, сімей учасників антитерористична операція на сході України та військовослужбовців Збройних сил України: з нагоди святкування Міжнародного дня сім'ї і Дня матері «Гостинна столиця – єдина родина – вільна Україні!», та святкування Дня батька в Україні «Я люблю свого батька!» святкування Українського дня родини.

При цьому, **400** багатодітних сімей столиці отримали цінні подарунки, **10** татусів столиці були нагороджені подяками заступниці голови Київської міської державної адміністрації Марини Хонди за відповідальне ставлення до батьківства та активну громадську позицію.

До Новорічних та Різдвяних свят, **1 600** дітей з багатодітних сімей отримали солодкі подарунки.

Водночас, Київська міська влада не залишається осторонь потреб неповних сімей, в яких дітей виховує лише один з батьків.

Для таких сімей, одним з пріоритетних, слід зазначити питання економічного (матеріального) характеру. Сукупний бюджет неповних сімей з малолітніми/неповнолітніми дітьми складається з індивідуального трудового доходу та державної допомоги.

З метою матеріальної підтримки і підвищення уваги до неповних сімей, Київської міською владою було засновано премію Київського міського голови для самотніх батьків та самотніх матерів, які самі виховують дітей.

Так, відповідно до розпорядження Київського міського голови від 13.09.2018 № 634 «Про внесення змін до розпорядження Київського міського голови від 18 вересня 2007 року № 528 «Про заснування премії Київського міського голови самотніми батькам та самотніми матерям, які самі виховують дітей» в 2022 році за сумлінне та відповідальне батьківство Премію Київського міського голови було призначено та виплачено **6** самотніми батькам та **10** самотніми матерям, які самі виховують дітей.

Ще одним із видом соціальної підтримки багатодітних родин можна вважати присвоєння почесного звання України «Мати-героїня».

Почесне звання України «Мати-героїня» присвоюється жінкам, які народили та виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку, враховуючи вагомий особистий внесок у виховання дітей у сім'ї, створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їх творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей.

Насамперед особлива увага звертається на духовні, моральні якості осіб, які представляються до присвоєння почесного звання. Враховуються конкретні заслуги матері у справі виховання дітей, її авторитет, вагомий особистий внесок у створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їх творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей, за материнську самовідданість, забезпечення умов для повноцінного розвитку здорових, гармонійно розвинутих особистостей, громадян незалежної України.

Згідно Указу Президента України від 25.12.2007 № 1254/2007 жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», виплачується одноразова грошова винагорода у десятикратному розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого з 1 січня року, в якому жінці було присвоєно почесне звання.

Безумовно, це сприяє створенню позитивного іміджу багатодітної сім'ї в громаді, формуванню активної життєвої позиції, стимулює такі родини до відповідального ставлення до праці, освіти, участі в громадській діяльності.

Однак, у зв'язку з введенням воєнного стану в державі, протягом 2022 року Указ Президента України про присвоєння почесного звання України «Мати-героїня» не видавався.

КІЛЬКІСТЬ МАМ-ГЕРОЇНЬ ПО МІСТУ КИЄВУ

